

Vackert Rättvik

GESTALTNINGSPROGRAM

INNEHÅLL

Bakgrund	3
Omfattning	3
Giltighet	3
Intentioner	3
Planen	4
Trafikföring	6
Vegetation	8
Markbehandling	14
Belysning	20
Skyltar	24
Färg och tillbehör	26
Planer skala 1:500	28

BAKGRUND

Projekt Vackert Rättvik startade 1994 på initiativ från Vägverket, och 1995 skrevs ett program där även Banverket, Länsstyrelsen Dalarna, Rättviks kommun och SJ medverkade. Syftet var att skapa en väl fungerande genomfart genom Rättvik, där riksvägens, järnvägens och samhällets funktioner kunde förenas på ett vackert, funktionellt och trafiksäkert sätt.

Projektet har sedan dess styrts av en ledningsgrupp med representanter från Banverket, Länsstyrelsen Dalarna, Rättviks kommun, SJ och Vägverket. En avsiktsförklaring undertecknades 1996 av representanter för Kommunen, Banverket och Vägverket. En vägutredning färdigställdes 1996, en studie om olika trafikantgruppers syn på genomfarten avrapporterades 1997, en riskanalys avseende passage över järnvägsspåret genomfördes 1997. Detaljplan avseende den centrala delen gick ut på samråd 1999.

OMFATTNING

Området som berörs av projektet sträcker sig utmed riksvägen och järnvägen från Karlsvik i söder till korsningen med Sättravägen i norr. Gräns i väster är Siljan medan gränsen i öster i stort sett följer den tätare bebyggelsen. Se ritning sid 4.

Projektets kommer att genomföras i etapper, där gränserna för de två första är fastställda. Se ritning sid 4. I programmet har endast etapp 1 och etapp 2 detaljstuderats, men redovisade intentioner och den utformning som redovisas i text och ritning avser hela området.

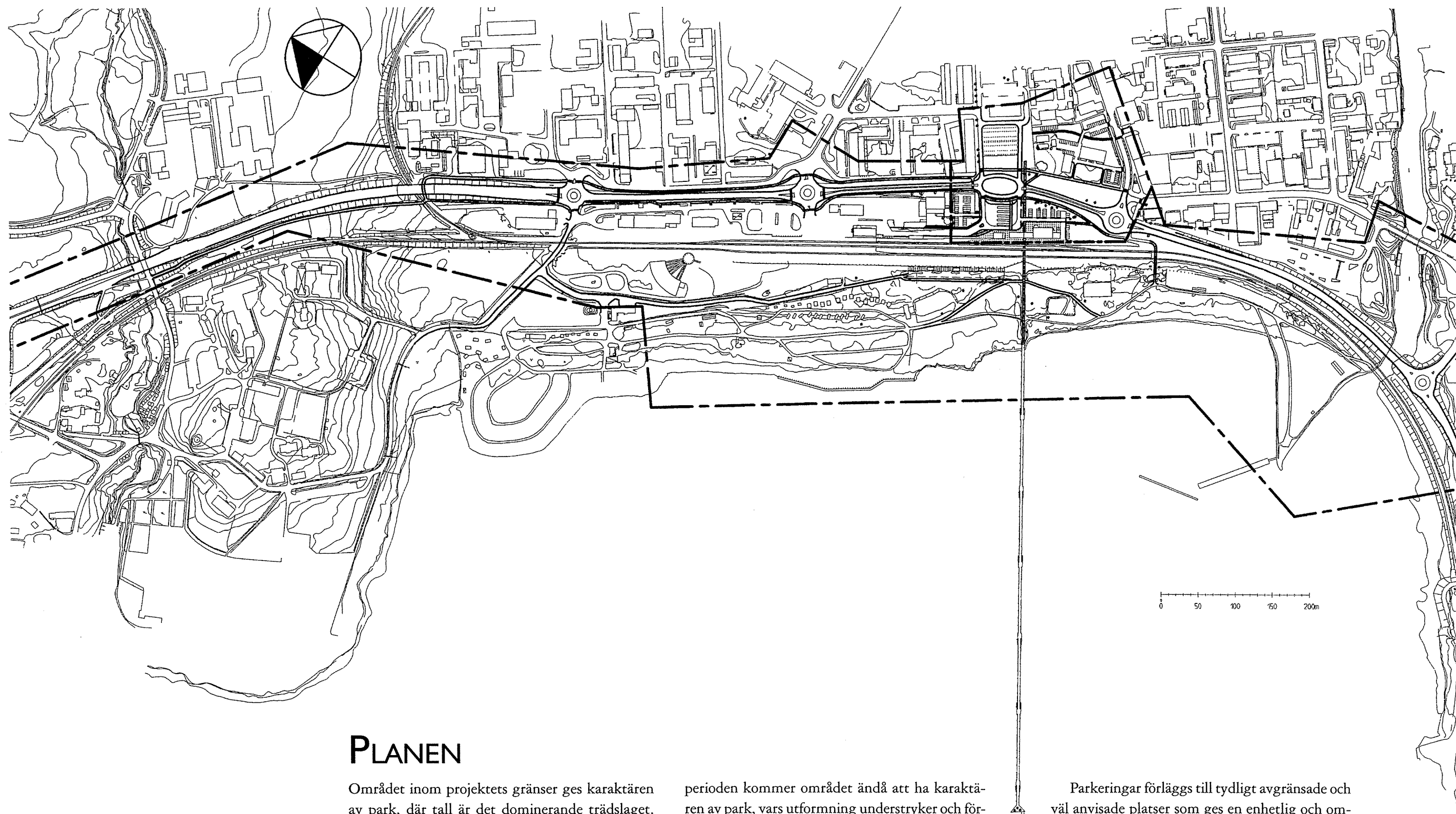
GILTIGHET

De i programmet beskrivna intentionerna och redovisade detaljlösningar ska styra projektering och genomförande av hela projektet, vilket innebär att varje förslag till utformning som inte överensstämmer med dessa ska godkännas av ledningsgruppen för projekt Vackert Rättvik. Ledningsgruppens representanter för Banverket, Rättviks kommun och Vägverket ansvarar för att de ekonomiska konsekvenserna av gestaltningsprogrammets lösningar förankras på vedertaget sätt i respektive organisation/myndighet.

INTENTIONER

Detta program utgör en fördjupning av det tidigare programmet från 1995, där övergripande mål och principer för utformningen slås fast. Intentioner som styr arbetet med gestaltningsprogrammet är:

- att platsens naturkaraktär och närheten till Siljan ska framhävas och ge Rättvik identitet
- att vegetationen gradvis ska utvecklas så att en tallmokaraktär återskapas
- att förbindelserna mellan Siljan och samhället ska vara enkla och tydliga för gående och cyklister
- att oskyddade trafikanter tryggt ska kunna passera riksväg och järnväg
- att tillgänglighet för rörelsehindrade och synskadade säkerställs
- att riksvägen och området kring den ska utformas så att bilisterna inbjuds till lugn körning
- att byte mellan tåg, buss och bil ska kunna ske enkelt
- att Rättviks karaktärsbyggnader ska ges möjlighet att framträda
- att skyltningen inom området ska begränsas till sådan som ger nödvändig information
- att markmaterial ska väljas så att de skapar karaktär och underlättar orientering
- att belysningen ska arrangeras så att den skapar karaktär och underlättar orientering.

PLANEN

Området inom projektets gränser ges karaktären av park, där tall är det dominerande trädslaget. Tanken är att gradvis återskapa en tallmokarakär, där träden står tillräckligt tätt för att ge en helhetsverkan men inte tätare än att intrycket är luftigt och parkliknande. Ett sådant resultat är inte möjligt att nå omedelbart, utan kräver en längre utvecklingsperiod. Under denna tid kommer området att visa flera olika karaktärer. Hela uppväxt-

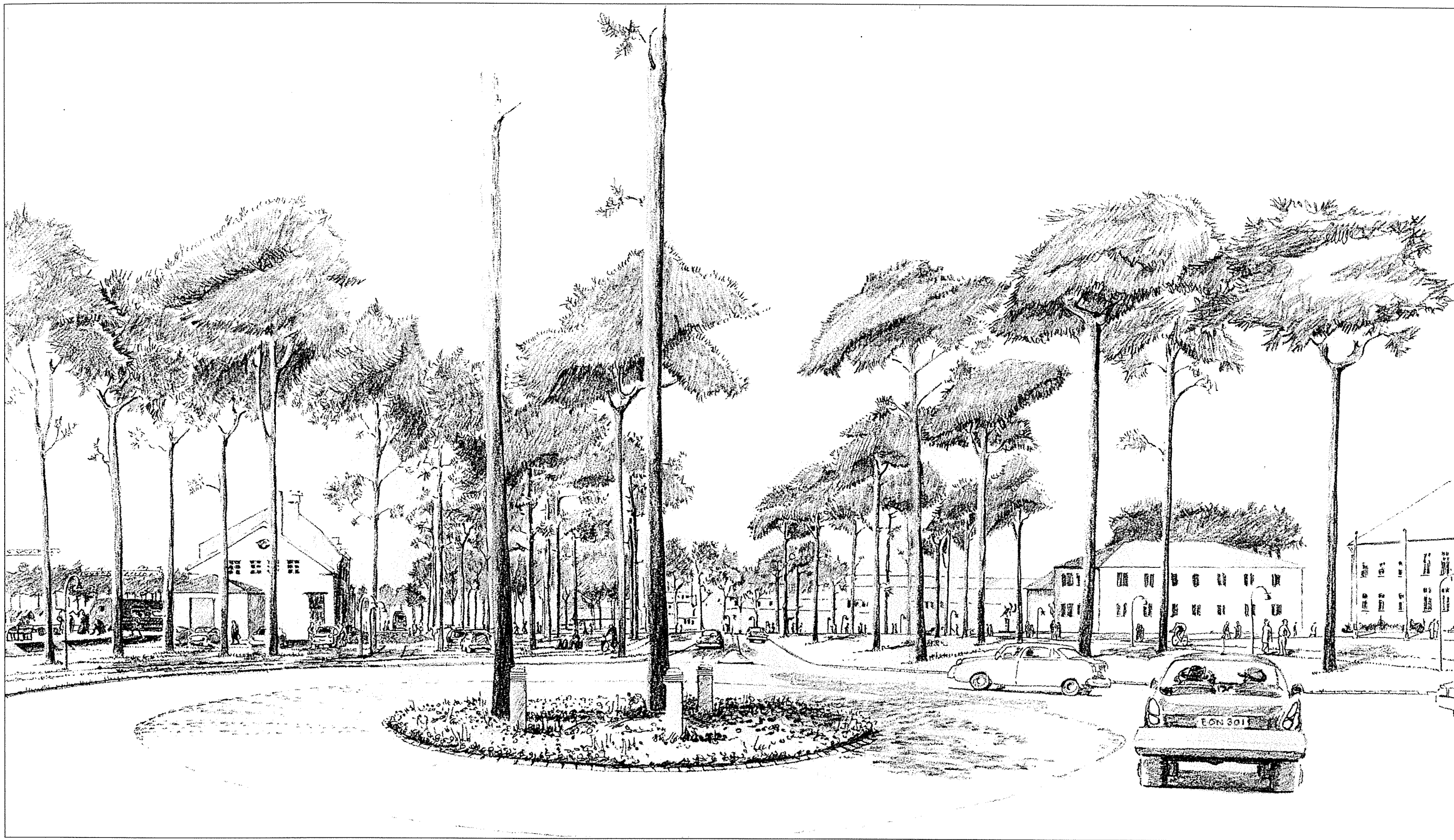
perioden kommer området ändå att ha karaktären av park, vars utformning understryker och förstärker den visuella kontakten mellan samhället och Siljan, och där speciella utblickar över vattnet tas till vara.

Förbindelsen mellan Storgatan och torget förstärks, dels genom att gångstråket mellan dem blir tydligt, kort och händelserikt, dels genom att den visuella kontakten inte hindras.

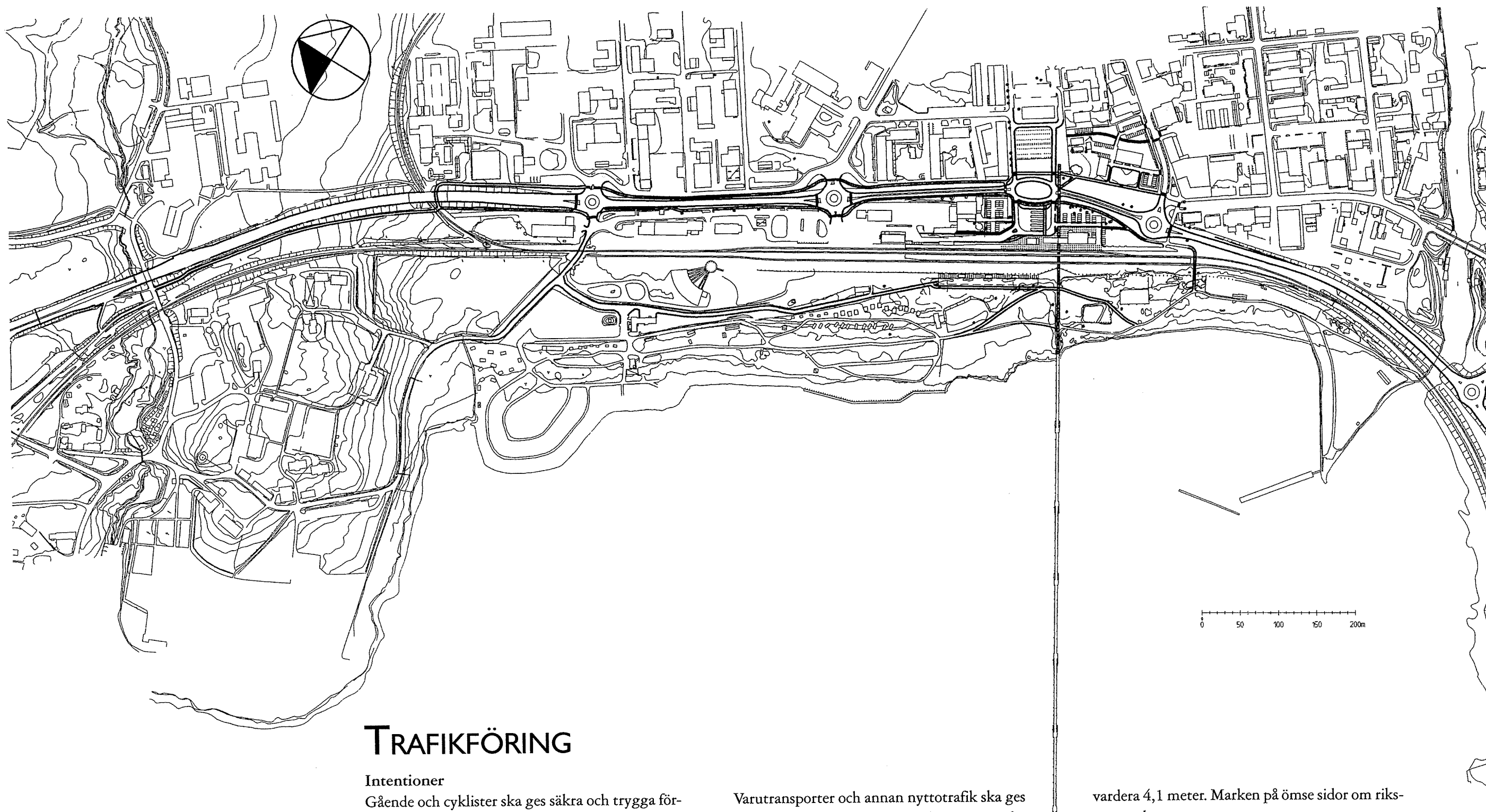
Parkeringar förläggs till tydligt avgränsade och väl anvisade platser som ges en enhetlig och omsorgsfull utformning.

Sänkor mellan riksvägen och järnvägen fylls igen.

Parken intill Enån och strandparken mellan järnvägen och Siljan följer i princip detta program, men kräver ett fördjupat programarbete.

PERSPEKTIV FRÅN KORSNINGEN RIKSVÄGEN/VASAGATAN NORRUT

TRAFIKFÖRING

Intentioner

Gående och cyklister ska ges säkra och trygga förbindelser från omgivande bebyggelse och parkeringsanläggningar inom området till resecentret, järnvägsstationen, turistbyrån, bussterminalen samt butiksstråken och stranden.

Kollektivtrafikens resenärer ska ges goda möjligheter att byta mellan olika trafikmedel som buss, tåg, bil och cykel.

Vägtrafikanter ska ges god framkomlighet med hög säkerhet längs riksvägen.

Varutransporter och annan nyttotrafik ska ges god tillgänglighet. Parkeringsanläggningar ska vara tydliga och lätt tillgängliga. Barns, äldres, rörelsehindrades och synskadades särskilda behov ska tillgodoses.

Utformning

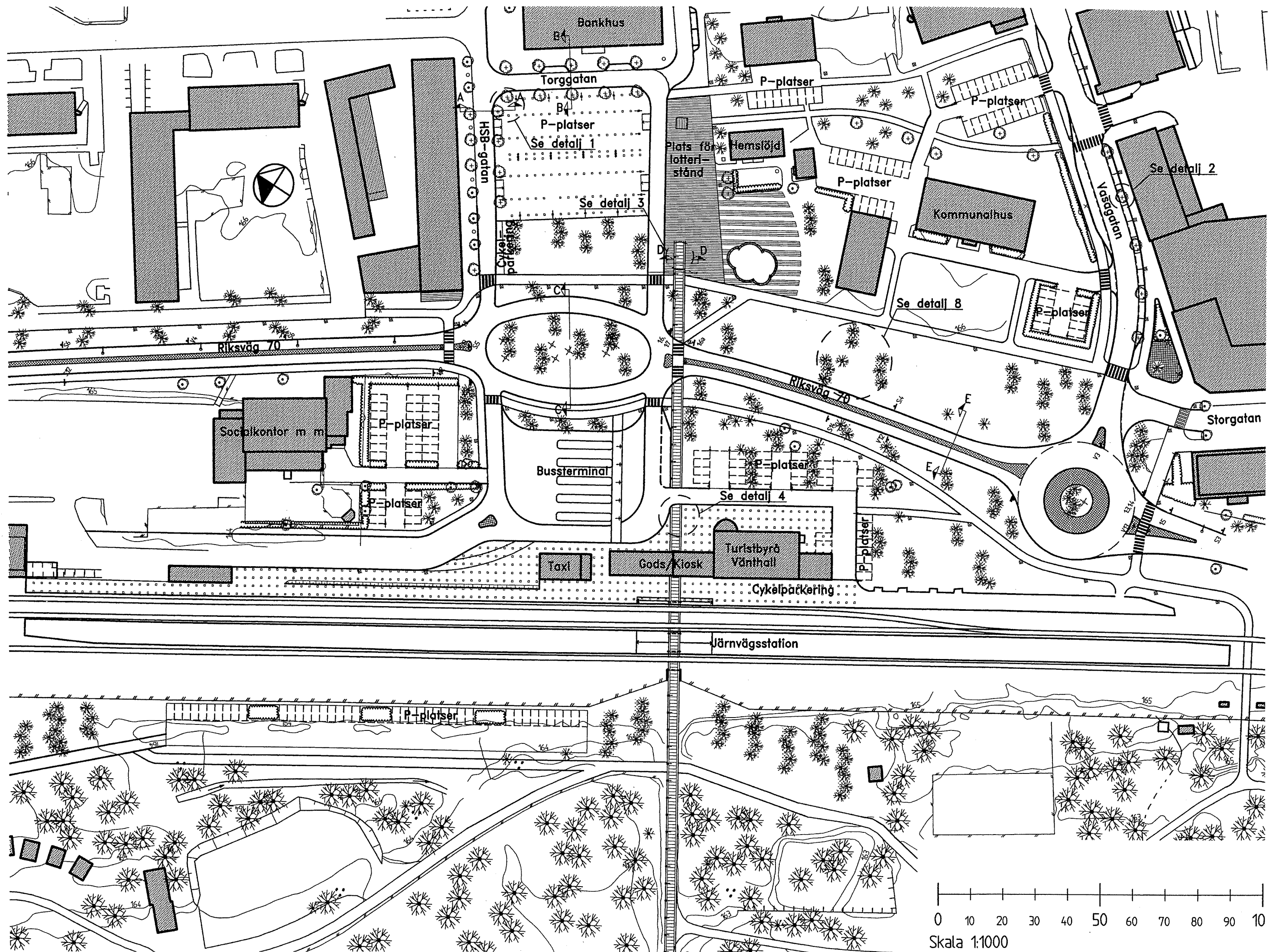
Riksvägens körbanebredd är 8,2 meter. I centrala Rättvik två körfält om vardera 3,5 meter och en skiljeremsa om 1,2 meter. I övrigt två körfält om

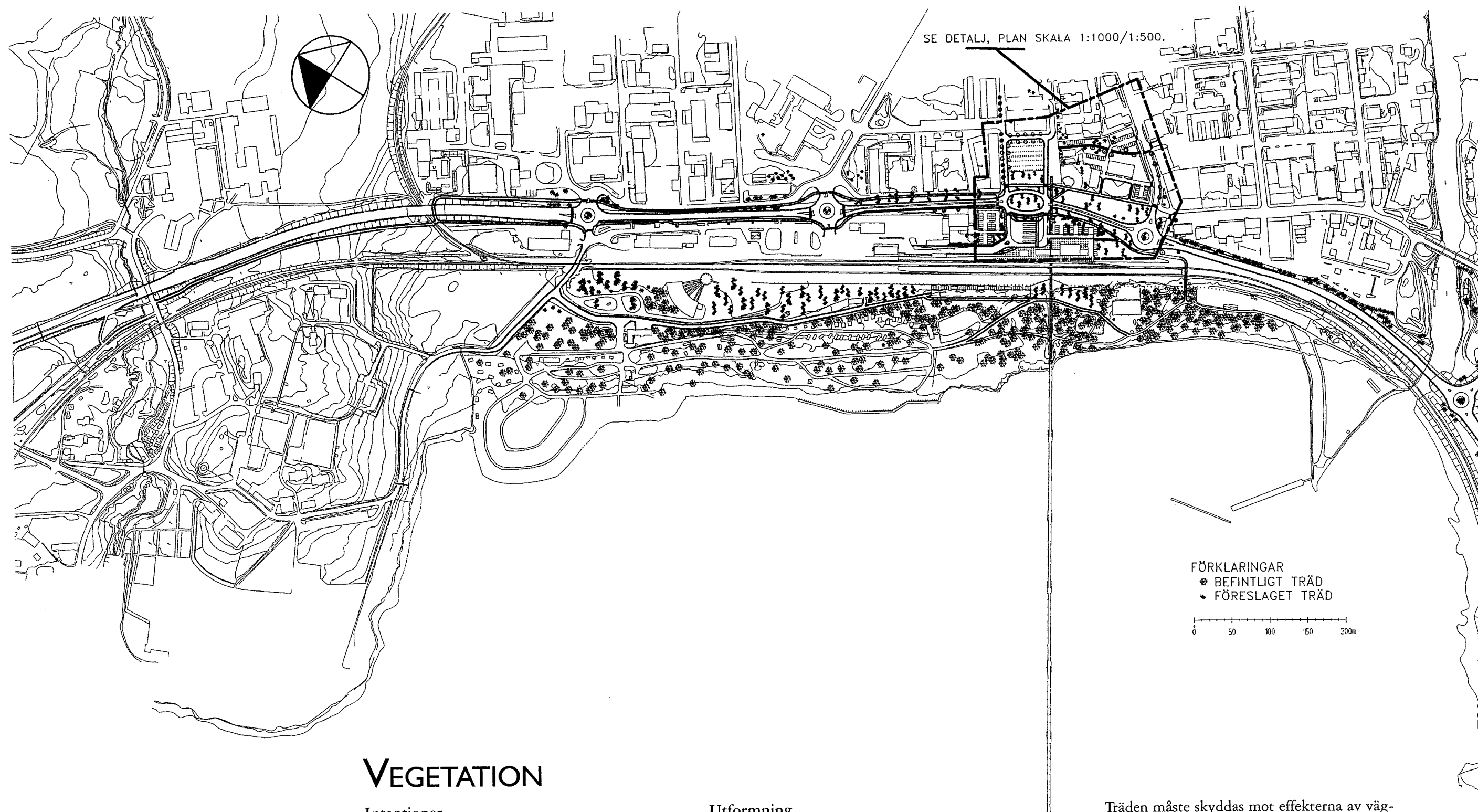
vardera 4,1 meter. Marken på ömse sidor om riksvägen planas ut.

Gångvägen i Långbryggans förlängning utförs enligt ritning. Gång- och cykelvägen mellan Storgatan och torget är 3,0 meter bred. Bredd på övriga gång- och cykelvägar är 2,5 meter.

Ny bussterminal anläggs vid stationen. Utformningen kräver ett fördjupat programarbete.

Ny väg med parkeringsplatser anläggs väster om banområdet.

VEGETATION

Intentioner

För att återskapa känslan av tallmo, och ge området en stark och enhetlig karaktär, ska nya tallar planteras. Vissa befintliga träd och buskar som skymmer sikten eller motverkar parkkaraktären ska tas bort.

För att förstärka torgrummet och skapa en tydligt sammanhållen plats ska nya träd planteras utmed dess gränser.

Utformning

Nya tallar planteras i täta grupper, som på sikt genom gallring utvecklar grupper och solitärer av ett naturligt utseende. Grupperna fördelas så över området att de bildar ett urskiljbart mönster och samtidigt riktar blickarna mot Siljan. Sly och annan vegetation som hindrar blickarna avlägsnas. Lägre buskvegetation längs stranden sparas till skydd för badande.

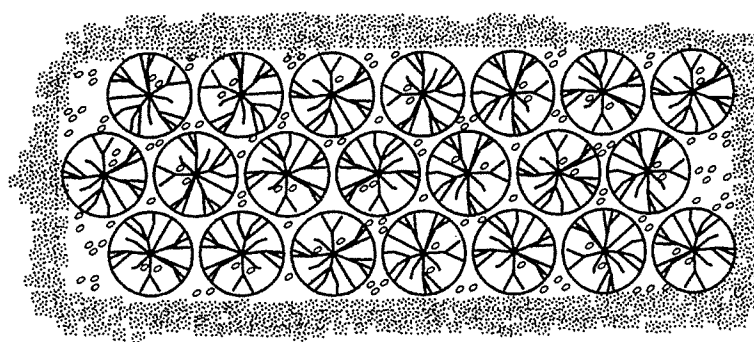
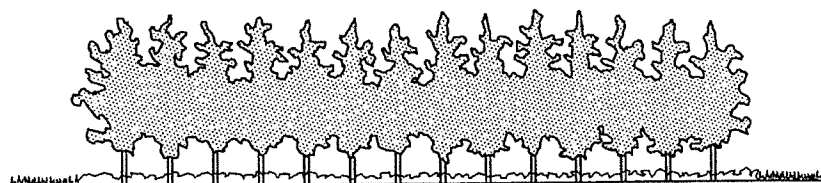
Träden måste skyddas mot effekterna av vägsalt under etableringen. En särskild PM för anskaffning, plantering, etablering och skötsel ska upprättas.

Som en inramning av torget kompletteras befintliga träd med nyplantering av lönn.

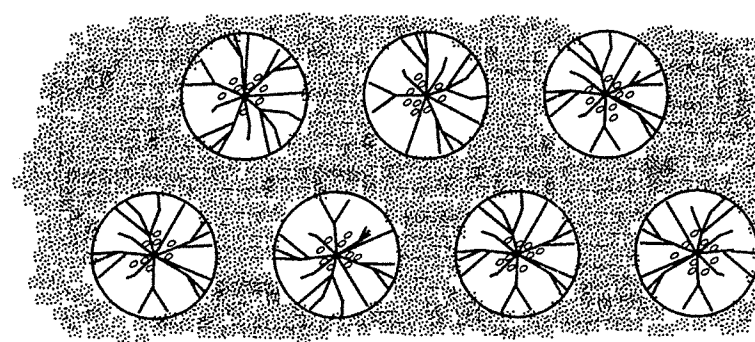
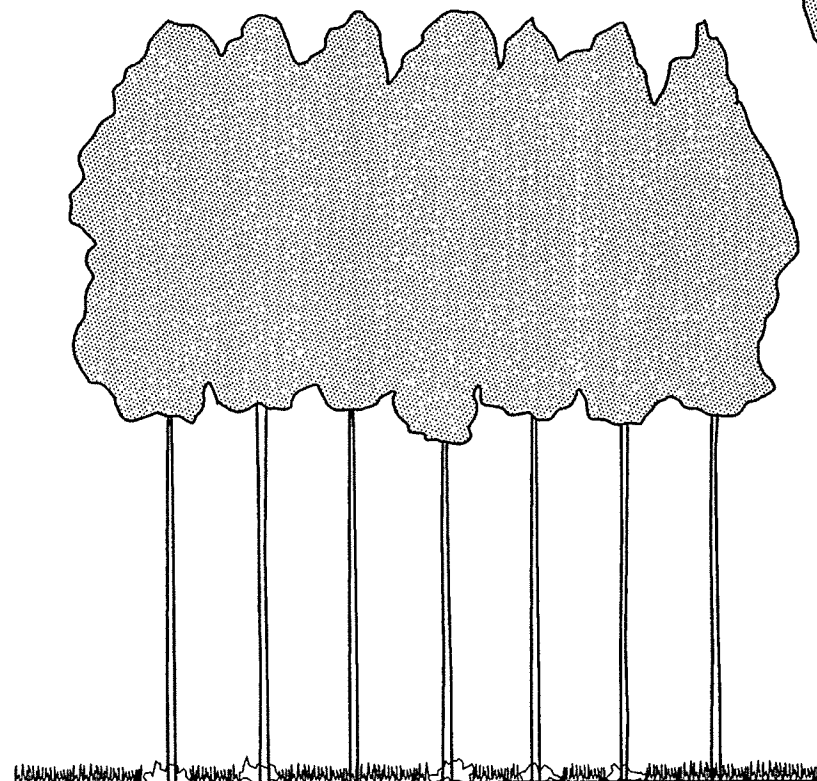
Runt vissa parkeringar planteras häck av syrén eller björkbladsspiréa. Se ritningar.

TALLPLANTERINGAR

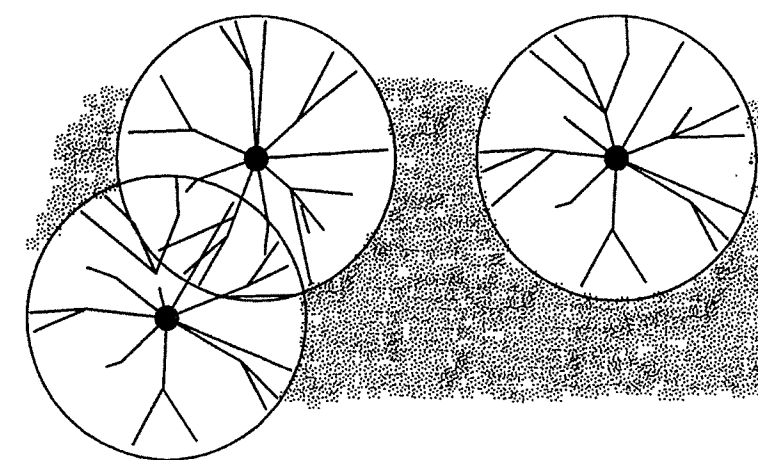
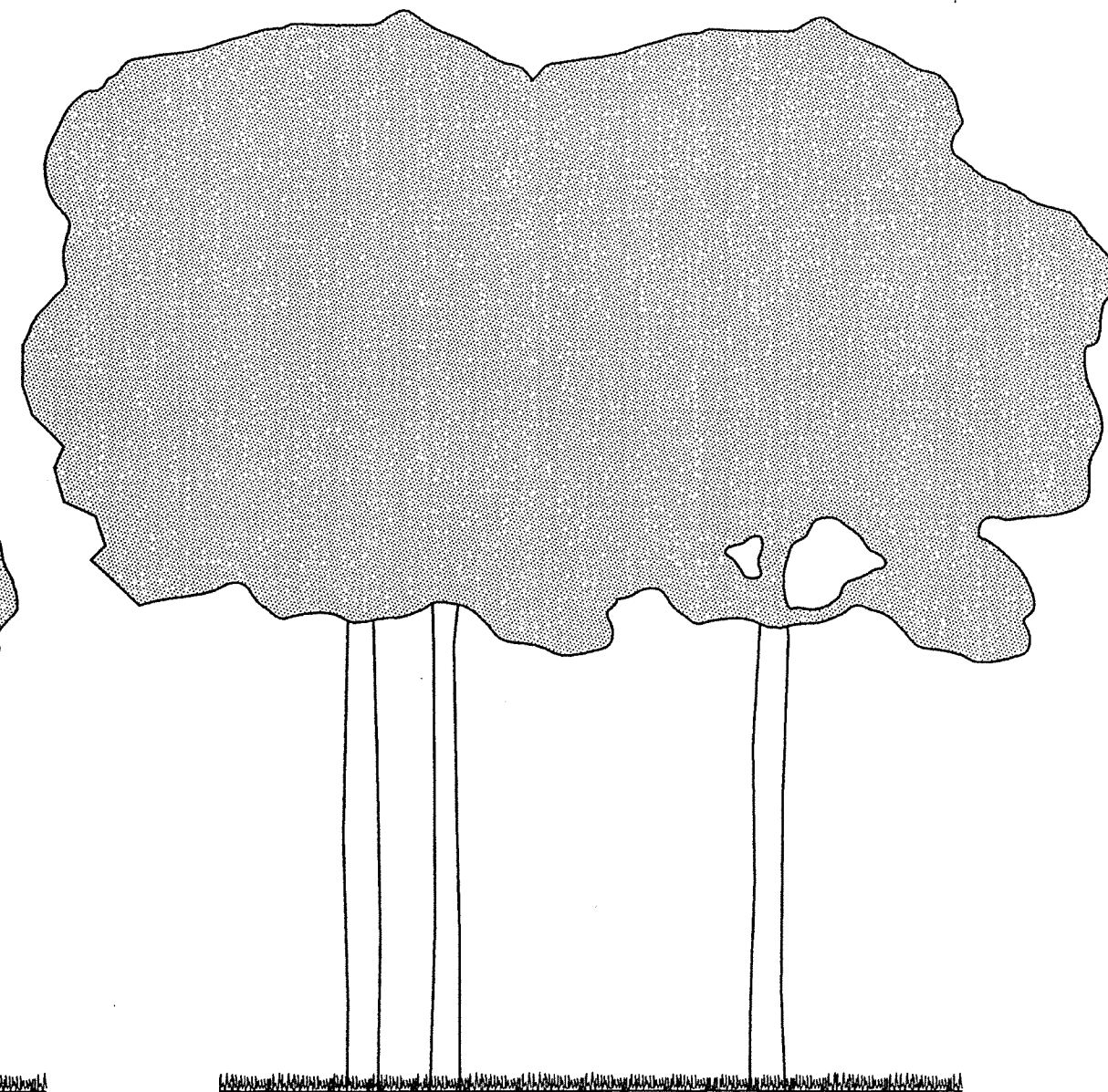
PLANTERING AV UNGTALL UTFÖRS I GRUPPER
PARALLELLA MED LÅNGBRYGGAN ENLIGT DETALJ 8.
C/C 1,20 M, RADAVSTÅND 1,20 M.
SAMTLIGA PLANTERINGAR UTFÖRS 3,60 M BREDA.
PÅ MARKEN UNDER TALLARNA ETABLERAS
LINGONRIS. EFTER FÖRSTA GALLRINGEN VÄXER
GRÄSET SUCCESSIVT IN I PLANTERINGEN.
SE SEPARAT PM.

ÅR 0: C/C 1,2 METER, TOPPHÖJD 2 METER.

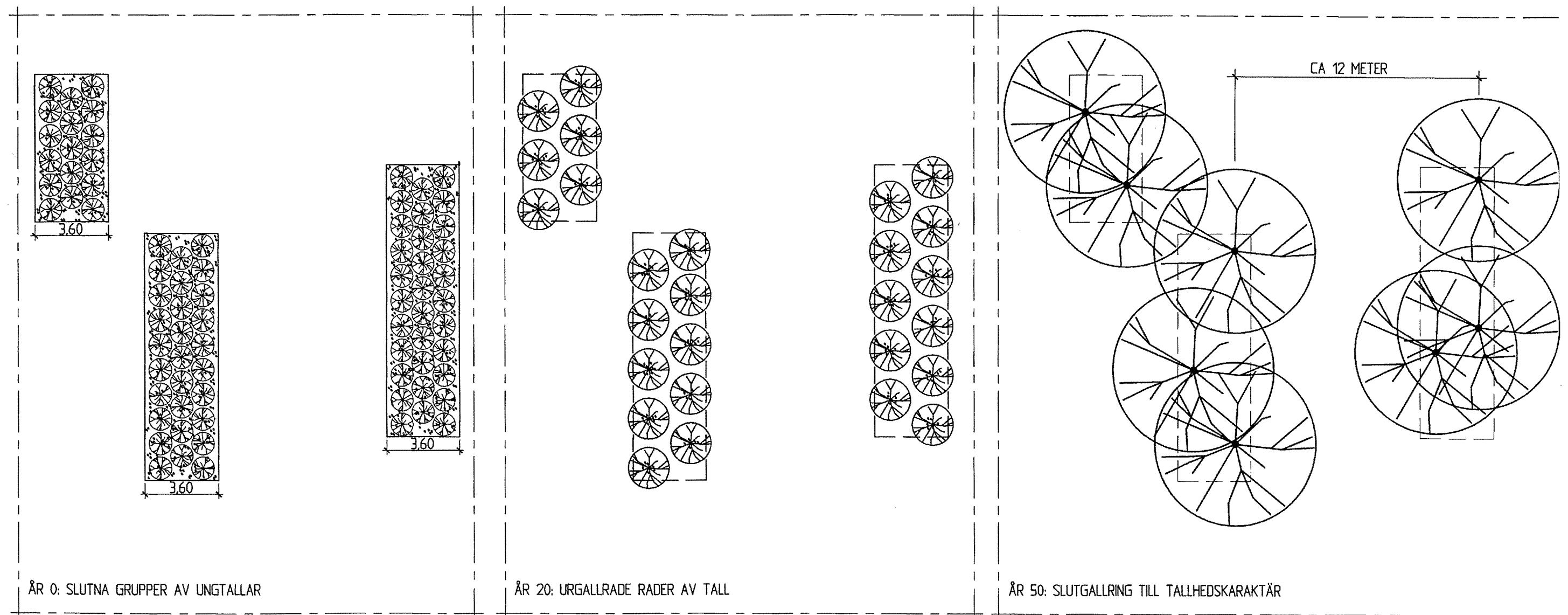
ÅR 20: FÖRSTA GALLRING TILL C/C 2,4 METER, TOPPHÖJD 10 METER.

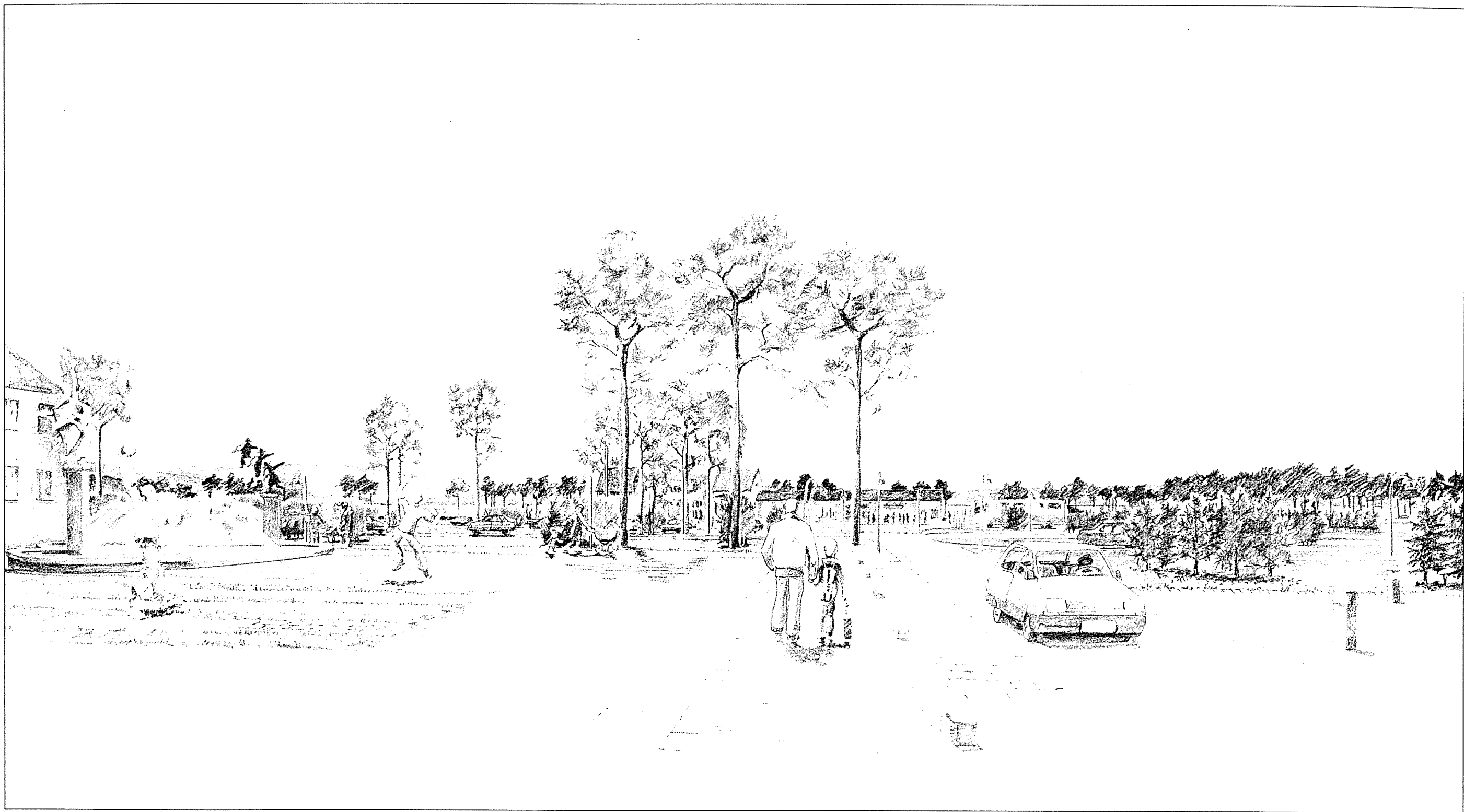
ÅR 50: SLUTGALLRING, TOPPHÖJD 15 METER.

TALLPLANTERINGAR PLANER OCH SEKTIONER

SKALA 1:100

DETALJ 8 TALLPLANTERINGAR SKALA 1:200

PERSPEKTIV FRÅN TORGET MOT LÅNGBRYGGAN ÅR 2000

PERSPEKTIV FRÅN TORGET MOT LÅNGBRYGGAN ÅR 2020

PERSPEKTIV FRÅN TORGET MOT LÅNGBRYGGAN ÅR 2050

MARKBEHANDLING

Intentioner

Marken ska behandlas så att den skapar en visuellt lugn miljö och förtydligar förhållandet mellan bebyggelse, landskap och riksväg. Markmaterialen ska vara få och användas på ett entydigt sätt för att skapa klara identiteter för riksväg, gator, gång- och cykelvägar, parkeringsplatser, övriga hårdgjorda ytor och naturmark. Gränser mellan olika ytor ska vara skarpa. Marken inom området ska planas ut. En gångväg i Långbryggans förlängning markeras som en tydlig axel mellan samhället och stranden.

Utformning

Riksvägens material är asfalt, gatsten och kantsten av granit. Refuger beläggs med smågatsten. Rondellernas material är gräs och smågatsten.

Gatans material är asfalt med trottoarer av släta grå betongplattor. Viss kantstensparkering av släta grå betongplattor. Planteringsgropar med kantstöd av granit grusas av med singel av röd Älvdalsporfyr.

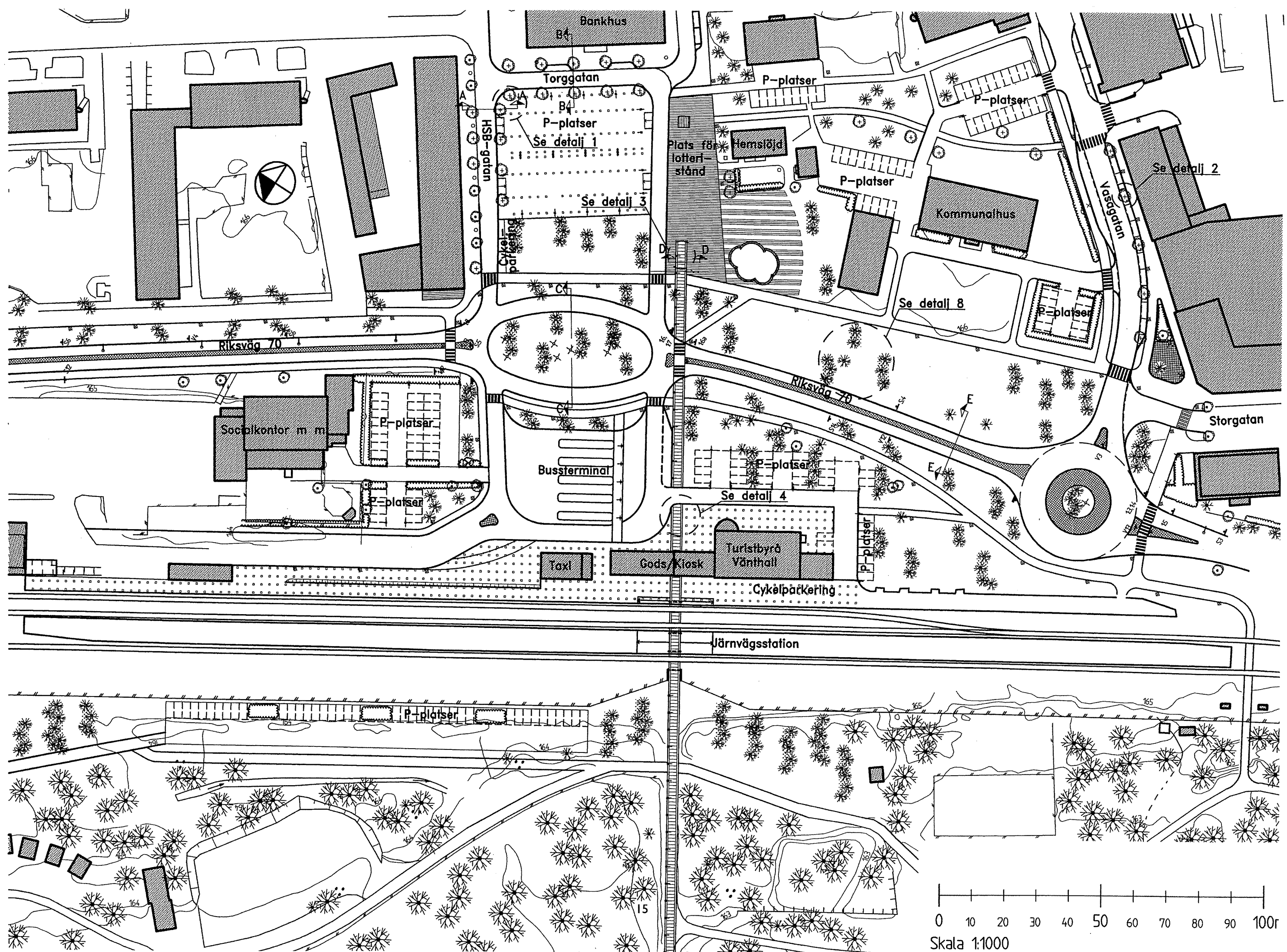
Gång- och cykelvägarnas material är asfalt. Gång-

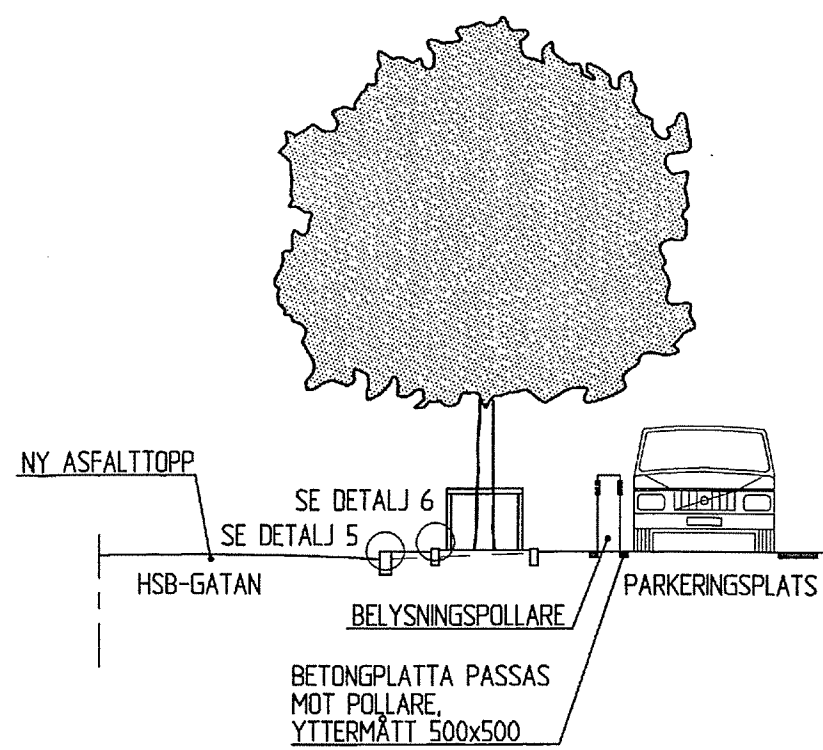
vägen som utgör Långbryggans förlängning utförs av betongelement enligt ritning.

Parkeringsplatsernas material är asfalt med invälat krossmaterial av Älvdalsporfyr och kantsten av granit. På större parkeringsplatser utförs markeringar av ljusa grå betongplattor.

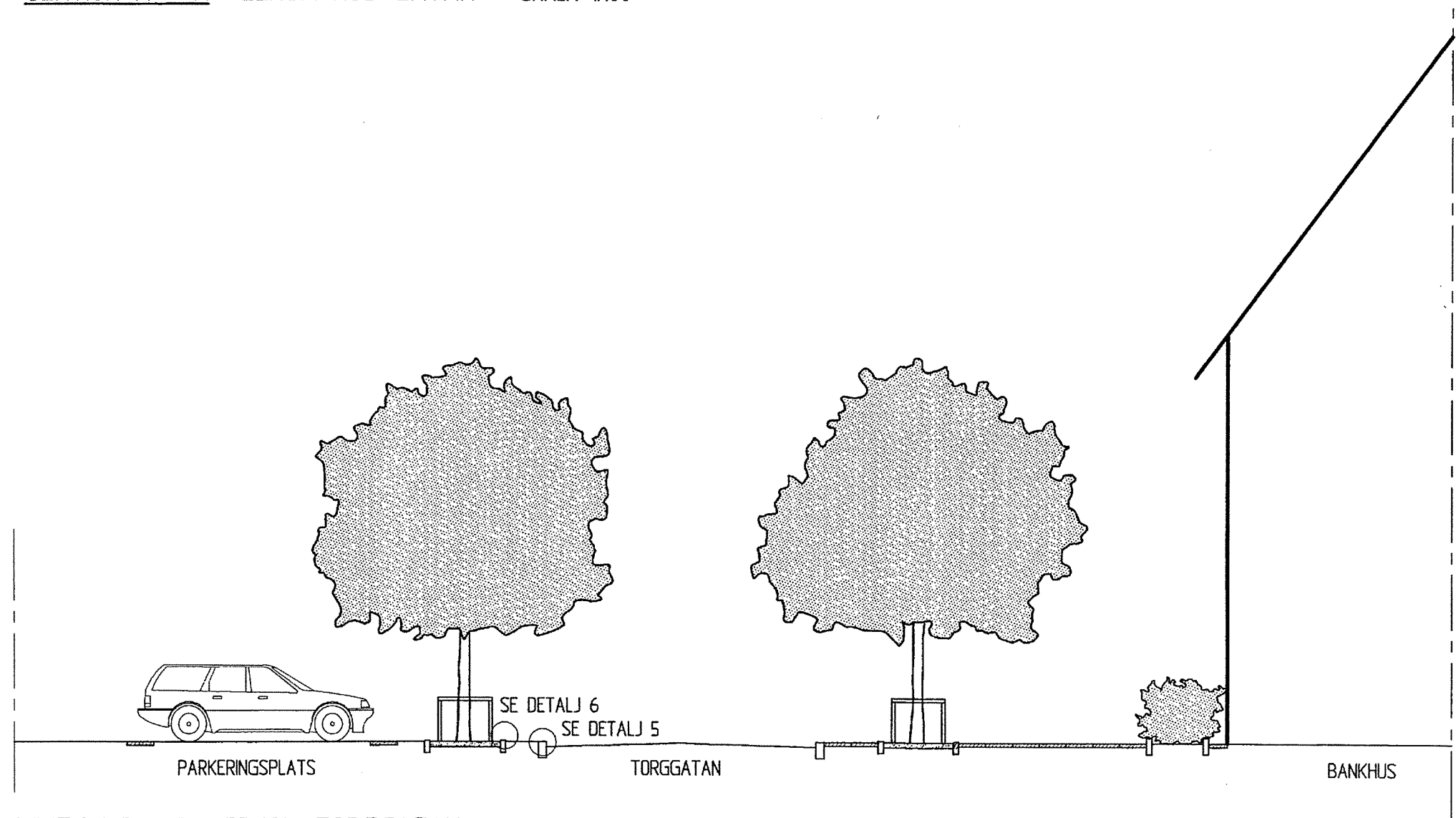
Bussterminalens material är asfalt med invälat krossmaterial av röd Älvdalsporfyr med en fris av storgatsten mot asfaltytor.

Övriga hårdgjorda ytors material är grå betongplattor med kantsten av granit, och i vissa fall med markeringar av svart granit. Exempel på sådana ytor i etapp 1 och 2 är platsen framför Turistbyrån och platsen mellan Hemslöjden och Kommunhuset. Parkens material är gräs med tallplantering.

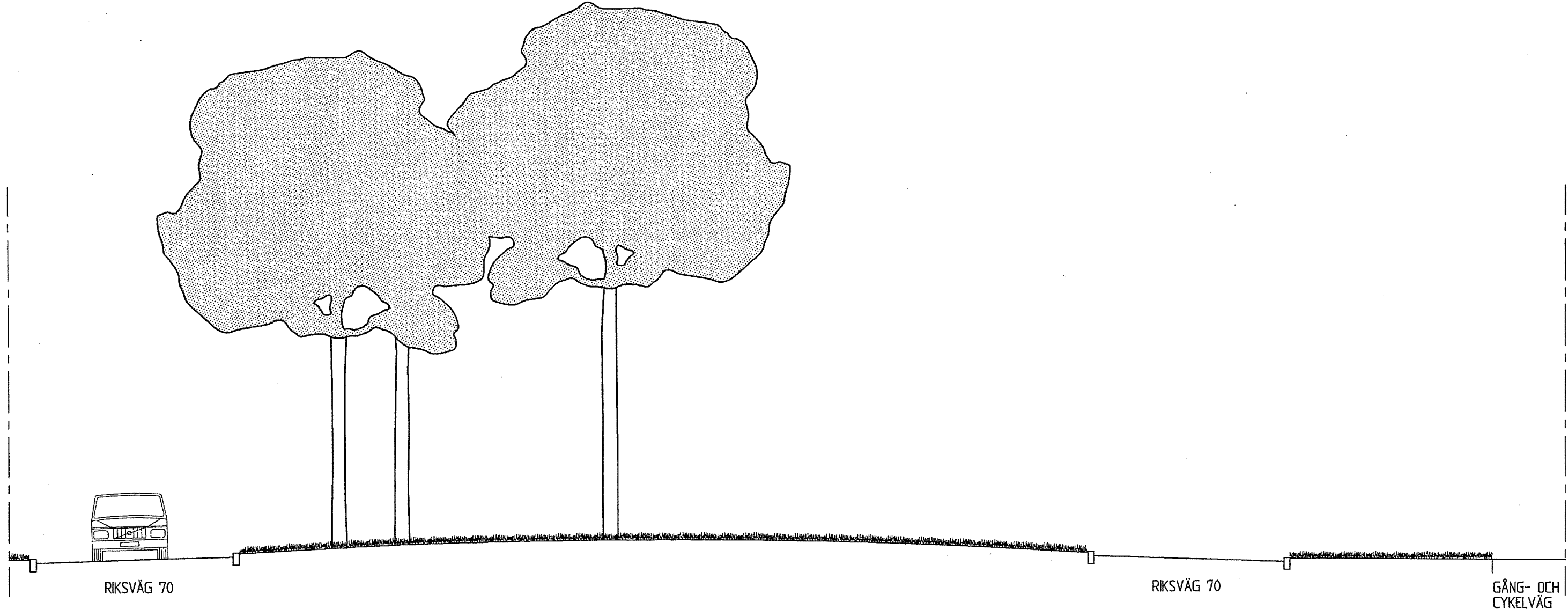

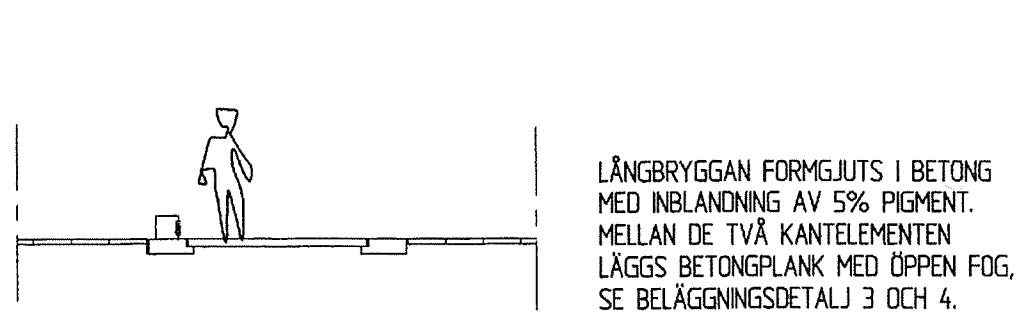
SEKSION A - A GENOM HSB-GATAN SKALA 1:100

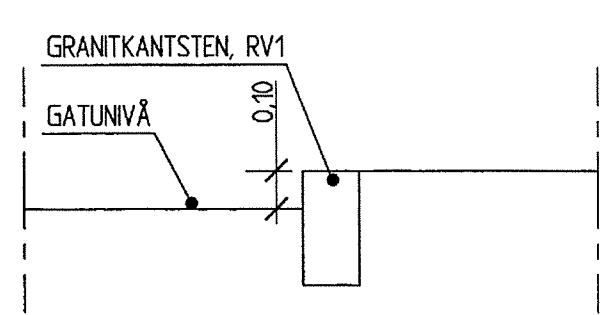
SEKSION B - B GENOM TORGGATAN SKALA 1:100

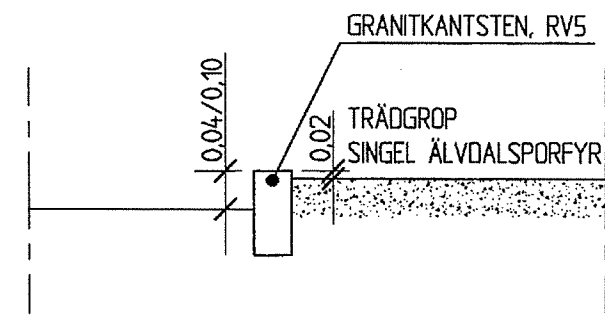
SEKTION C - C GENOM RONDELL SKALA 1:100

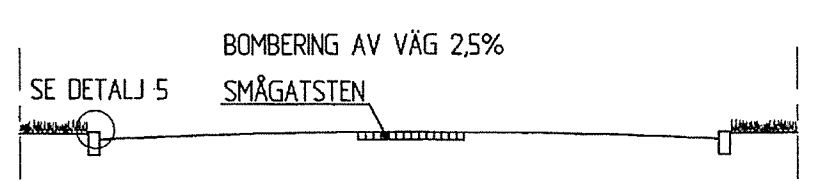
SEKTION D - D GENOM LÅNGBRYGGANS FÖRLÄNGNING SKALA 1:100

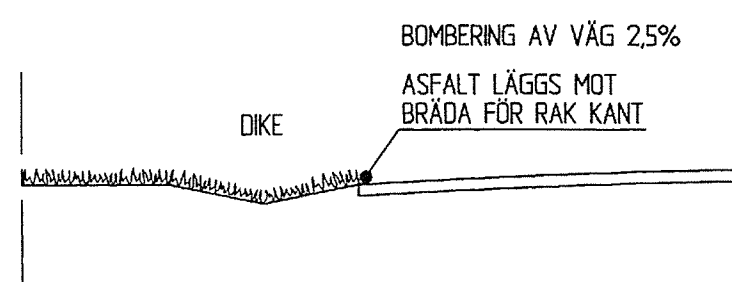
DETALJ 5 SKALA 1:20

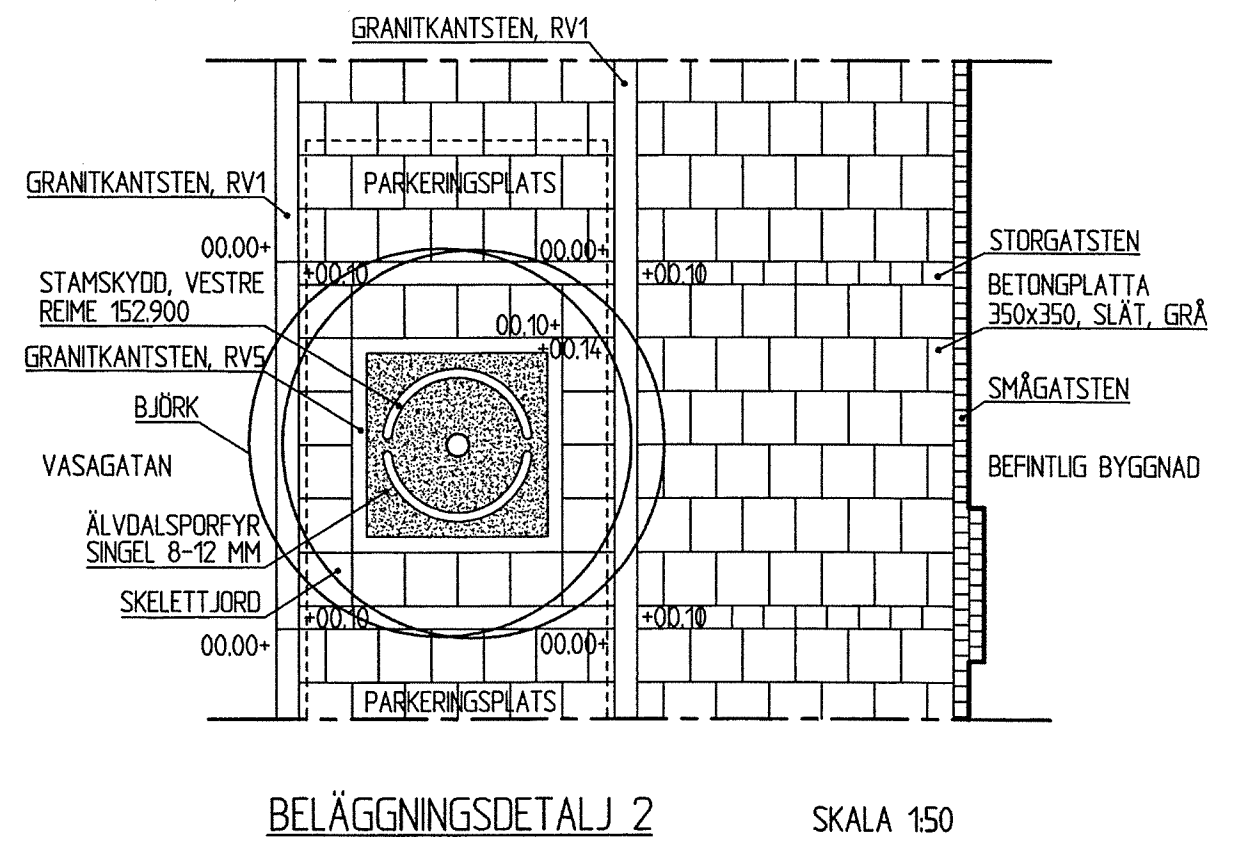
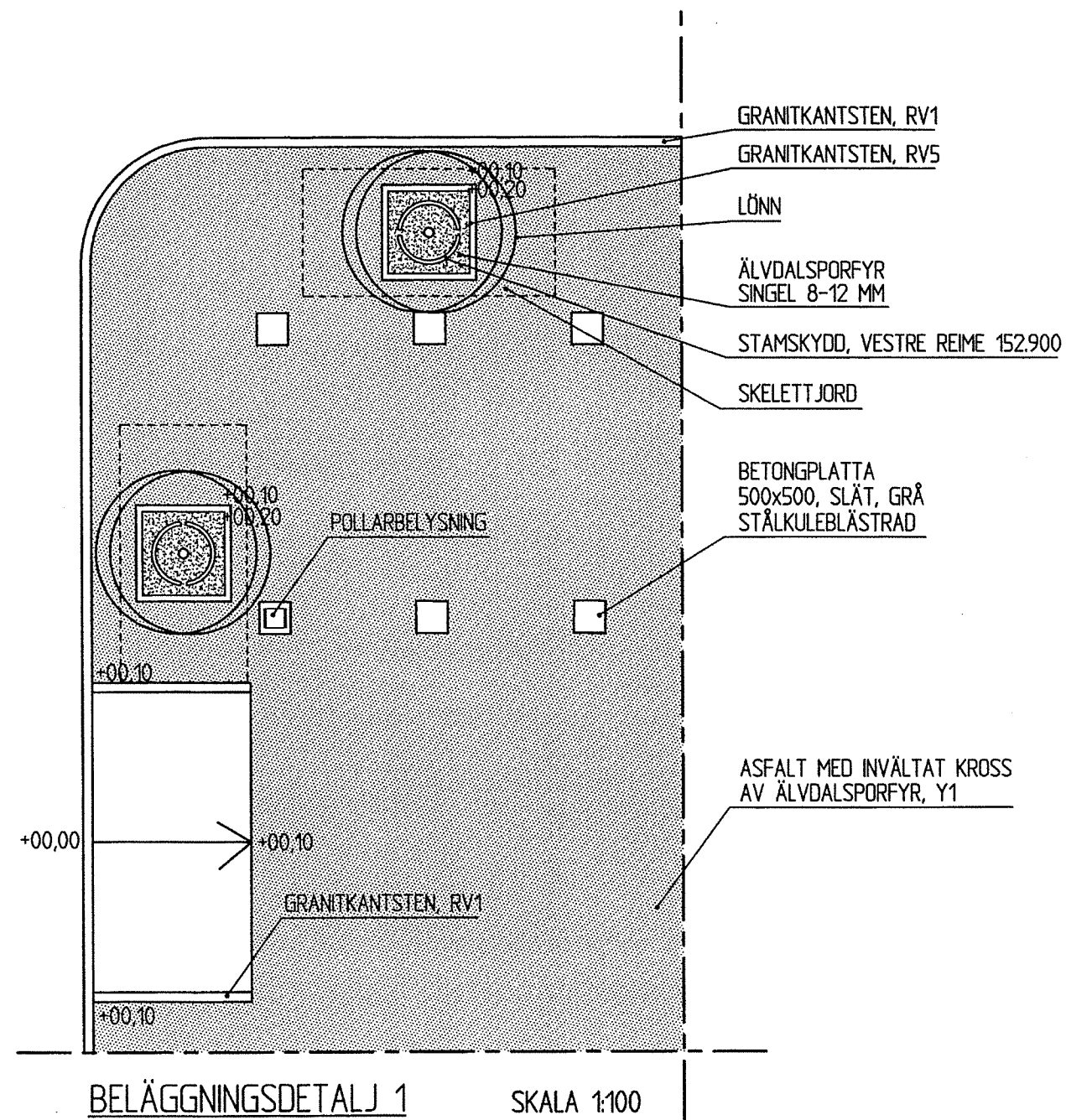
DETALJ 6 SKALA 1:20

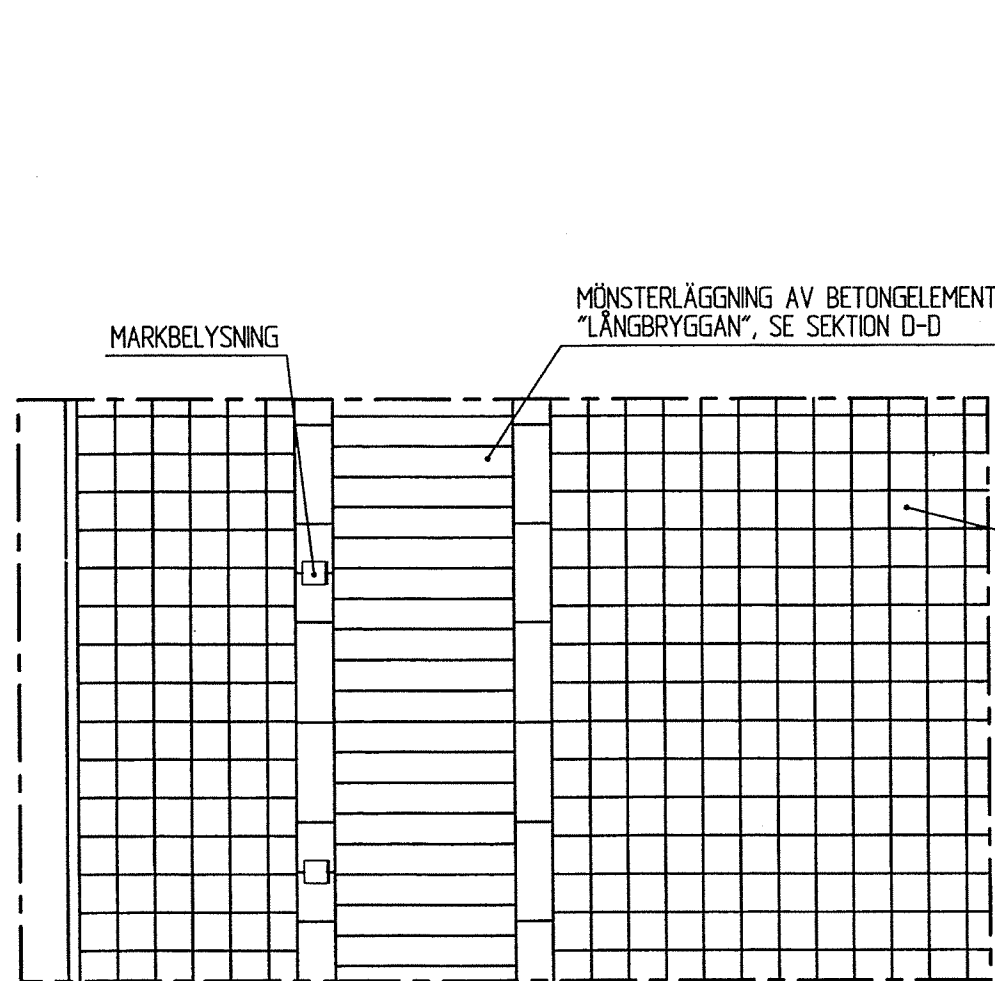

SEKTION E - E GENOM RIKSVÄG 70 SKALA 1:100

DETALJ 7 GÅNG- OCH CYKELVÄG SKALA 1:20

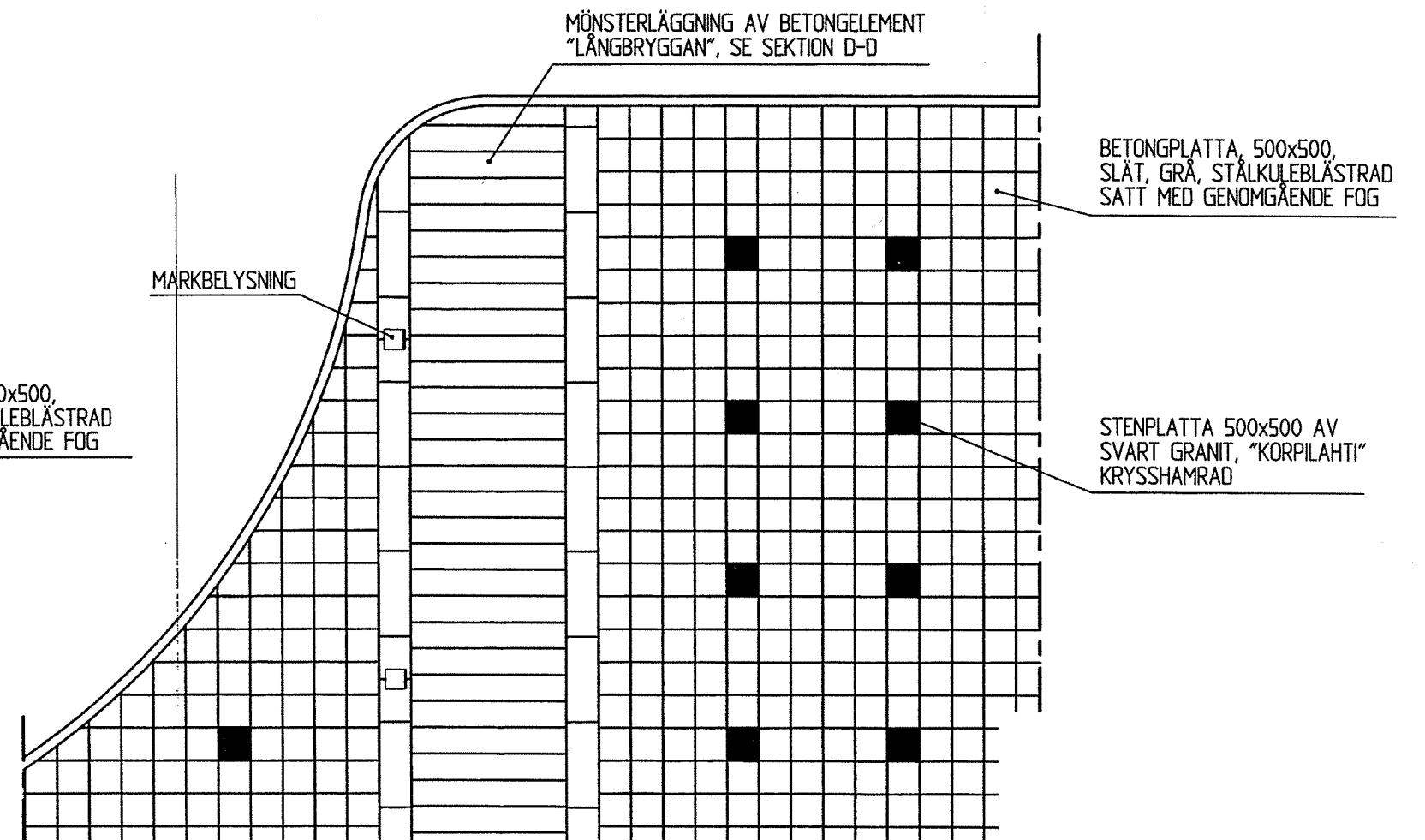

BELÄGGNINGSDETALJ 3

SKALA 1:100

BETONGPLATTA, 500x500,
SLÅT, GRÅ, STÅLKULEBLÅSTRAD
SATT MED GENOMGÅENDE FOG

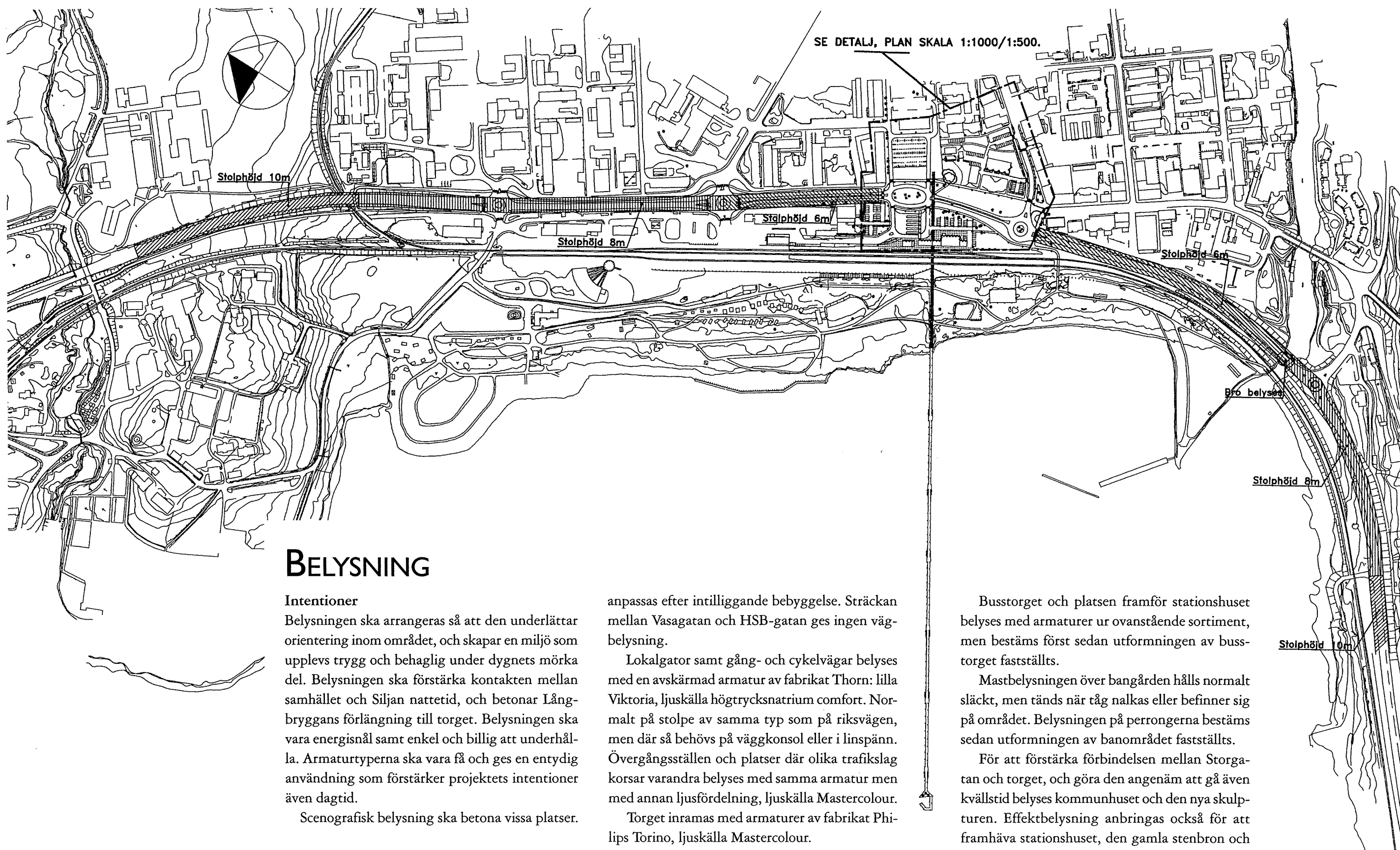

BELÄGGNINGSDETALJ 4

SKALA 1:100

BETONGPLATTA, 500x500,
SLÅT, GRÅ, STÅLKULEBLÅSTRAD
SATT MED GENOMGÅENDE FOG

STENPLATTA 500x500 AV
SVART GRANIT, "KORPILAHTI"
KRYSSHAMRAD

BELYSNING

Intentioner

Belysningen ska arrangeras så att den underlättar orientering inom området, och skapar en miljö som upplevs trygg och behaglig under dygnets mörka del. Belysningen ska förstärka kontakten mellan samhället och Siljan nattetid, och betonar Långbryggans förlängning till torget. Belysningen ska vara energisnål samt enkel och billig att underhålla. Armaturtyperna ska vara få och ges en entydig användning som förstärker projektets intentioner även dagtid.

Scenografisk belysning ska betona vissa platser.

Utformning

Utmed riksvägen placeras armaturer och stolpar av samma typ som sedan tre år finns vid norra infarten, i korsningen med Sättravägen. Stolphöjden

anpassas efter intilliggande bebyggelse. Sträckan mellan Vasagatan och HSB-gatan ges ingen vägbelysning.

Lokalgator samt gång- och cykelvägar belyses med en avskärmd armatur av fabrikat Thorn: lilla Viktoria, ljuskälla högtrycksnatrium comfort. Normalt på stolpe av samma typ som på riksvägen, men där så behövs på väggkonsol eller i linspänn. Övergångsställen och platser där olika trafikslag korsar varandra belyses med samma armatur men med annan ljusfördelning, ljuskälla Mastercolour.

Torget inramas med armaturer av fabrikat Philips Torino, ljuskälla Mastercolour.

Långbryggans pärlband övergår på land i en låg specialritad markbelysning, ljuskälla Mastercolour. Samma armatur används som pollarbelysning bland annat vid parkeringsytor.

Busstorget och platsen framför stationshuset belyses med armaturer ur ovanstående sortiment, men bestäms först sedan utformningen av busstorget fastställts.

Mastbelysningen över bangården hålls normalt släckt, men tänds när tåg nalkas eller befinner sig på området. Belysningen på perrongerna bestäms sedan utformningen av banområdet fastställts.

För att förstärka förbindelsen mellan Storgatan och torget, och göra den angenäm att gå även kvällstid belyses kommunhuset och den nya skulpturen. Effektbelysning anbringas också för att framhäva stationshuset, den gamla stenbron och tallarna på rondellerna. Till dessa platser dras tomrör, varefter ljussättningarna utprovas på plats.

Placering: Gator, park och cykelvägar

Armaturtyp: Stolparmatur, alt linspänn eller väggkonsol

Fabrikat: Thorn Lighting AB

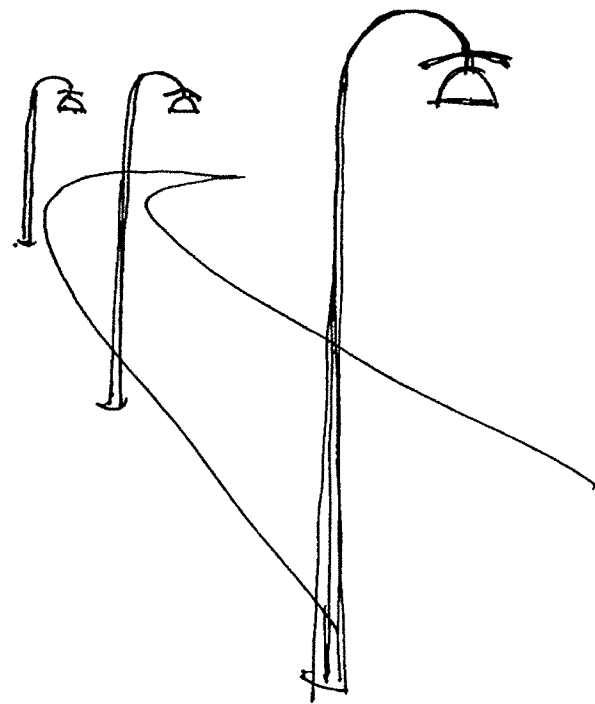
Armatur: Lilla Victoria I (77 336 12)

Reflektor: Asymmetrisk, avskärmning 25°

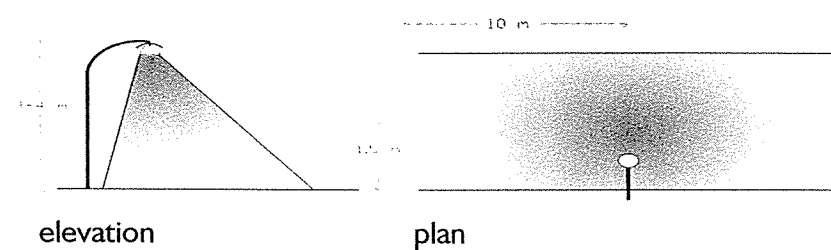
Ljuskälla: SE/ST 70 W (Högtrycksnatrium comfort)

Stolphöjd: Lika bef för vägarmatur/ 3,5–4 m

Symbol:

BELYSNINGSPRINCIP

Placering: Övergångsställen

Armaturtyp: Stolparmatur (lika gatu, park) med anpassad ljusfördelning

Fabrikat: Thorn Lighting AB

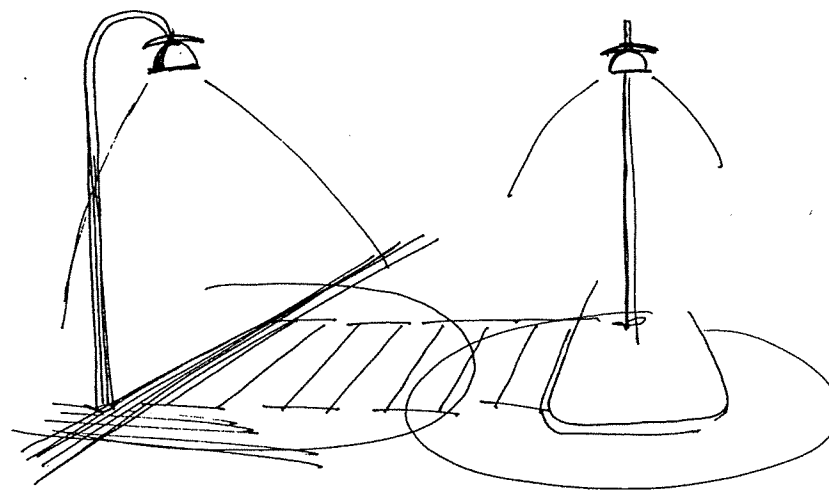
Armatur: Lilla Victoria I (77 336 12)

Reflektor: Asymmetrisk

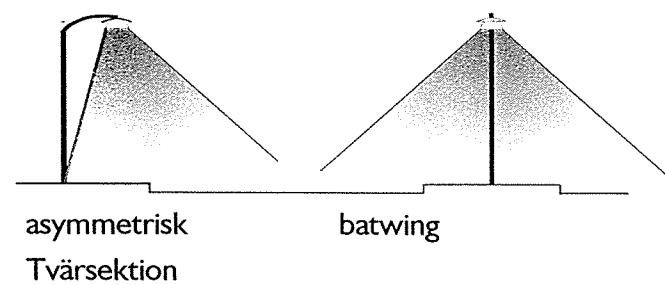
Ljuskälla: Metallhalogen

Stolphöjd: 3–4 m

Symbol:

BELYSNINGSPRINCIP

Placering: Torg, köpcentra

Armaturtyp: Kandelaber

Fabrikat: Philips Ljus

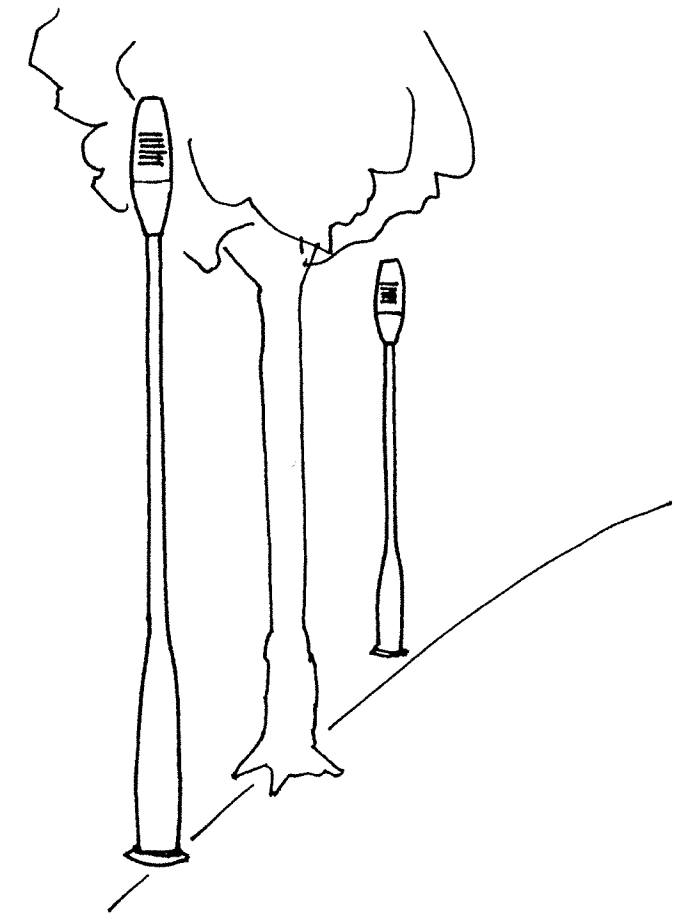
Armatur: Torino

Reflektor: Refraktor, klar kupa. Kan kompletteras med vertikal skärm.

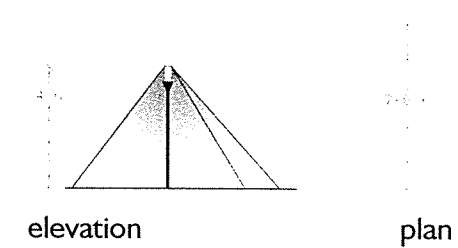
Ljuskälla: CDM 70 W, Mastercolour

Stolphöjd: 3,5–4 m

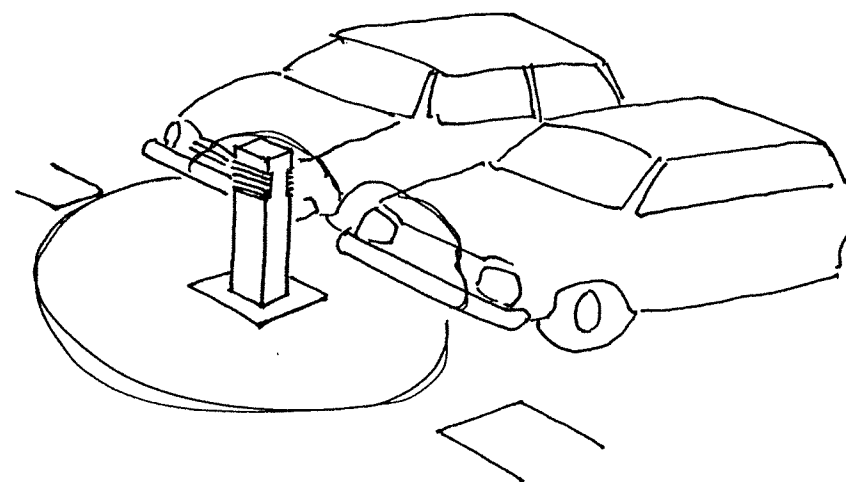
Symbol:

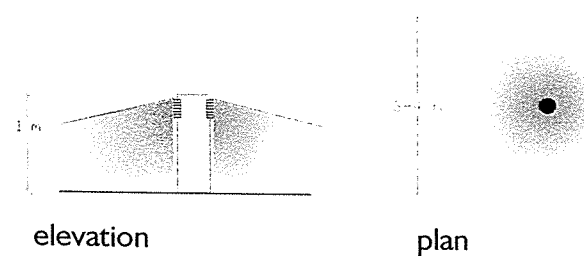
BELYSNINGSPRINCIP

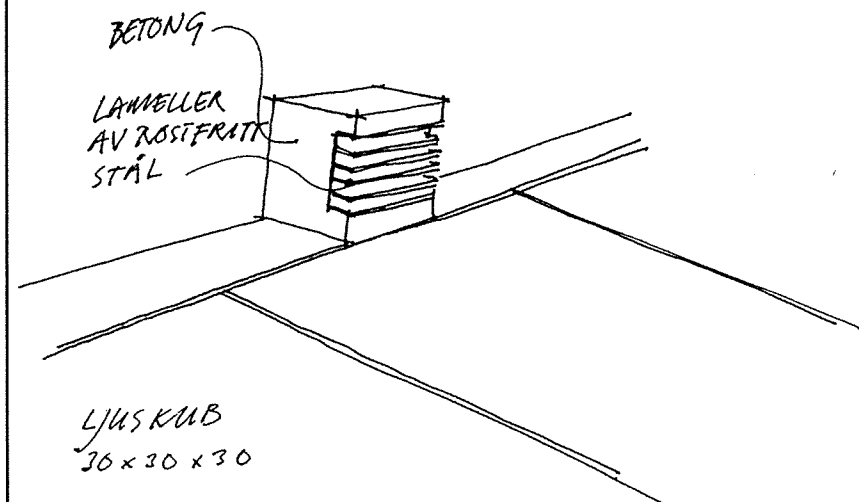
Placering: Parkeringsytor
Armaturtyp: Pollare
Fabrikat/Armatör: Objektanpassad
Material: Betong/Rostfritt
Ljuskälla: CDM 35 W, Mastercolour
Stolphöjd: 1 m
Symbol:

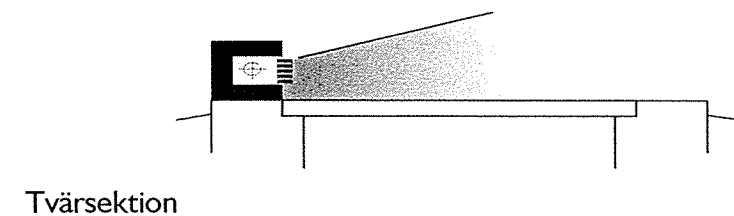
BELYSNINGSPRINCIP

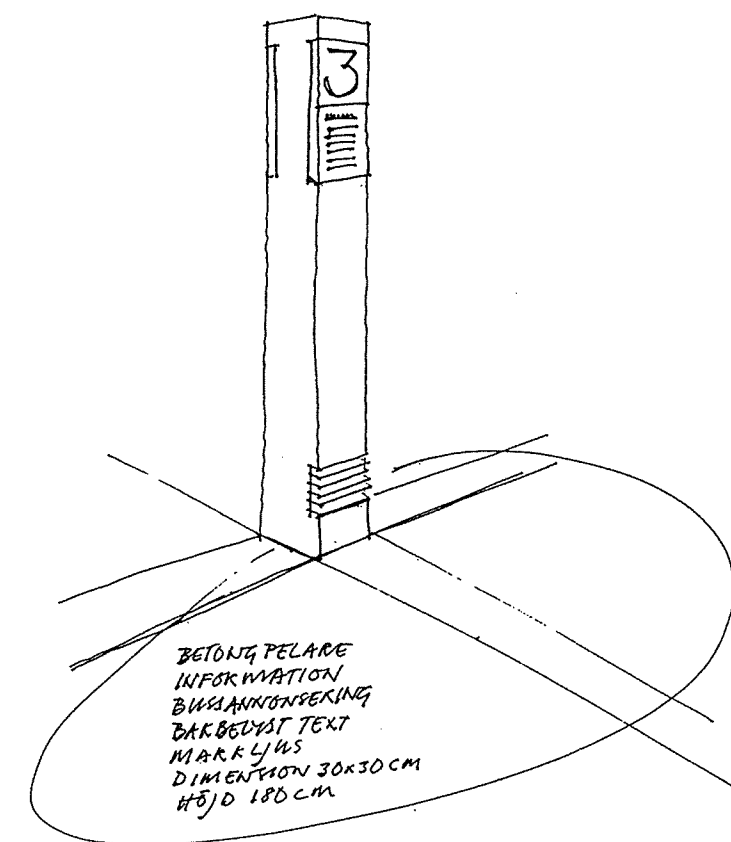
Placering: Långbryggans förlängning
Armaturtyp: Markbelysning
Fabrikat/Armatör:
Material: Betong/Rostfritt
Ljuskälla: Kompaktlysrör
Stolphöjd: 0,33 m
Symbol:

BELYSNINGSPRINCIP

Placering: Busshållplats
Armaturtyp: Skyltning
Fabrikat/Armatör: Objektanpassad
Ljuskälla: Kompaktlysrör + CDM 35 W Mastercolour
Stolphöjd: 1,8 m
Symbol:

Placering: Trädbelysning parker, rondeller

Armaturtyp: Pollare med uppljus

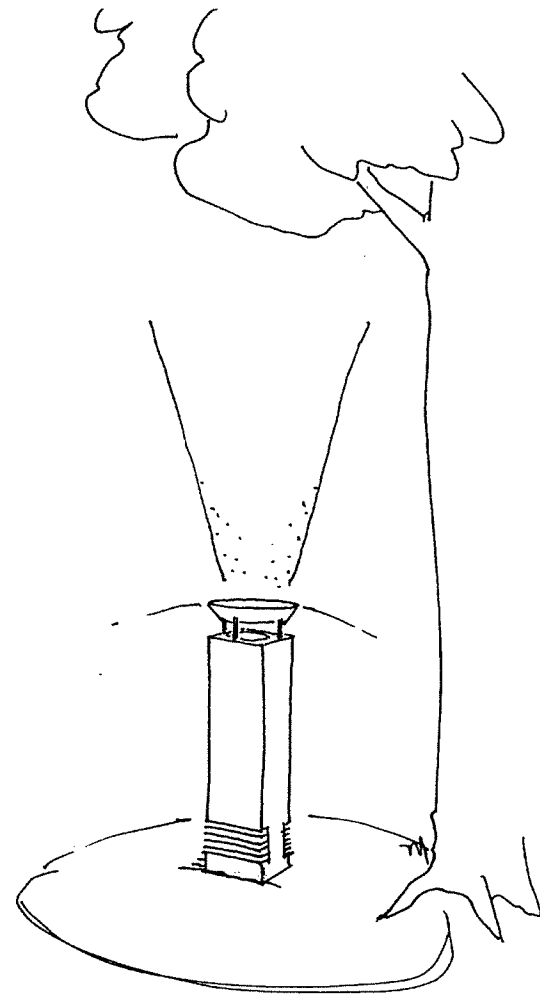
Fabrikat/Armatur: Objektanpassad

Material: Betong/Rostfritt

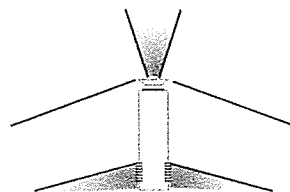
Ljuskälla: 35/70 W Metallhalogen

Stolphöjd: 1 m

Symbol:

BELYSNINGSPRINCIP

elevation

Placering: Riksväg 70

Armaturtyp: Vägarmatur med planglas

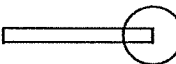
Fabrikat: Thorn Lighting AB

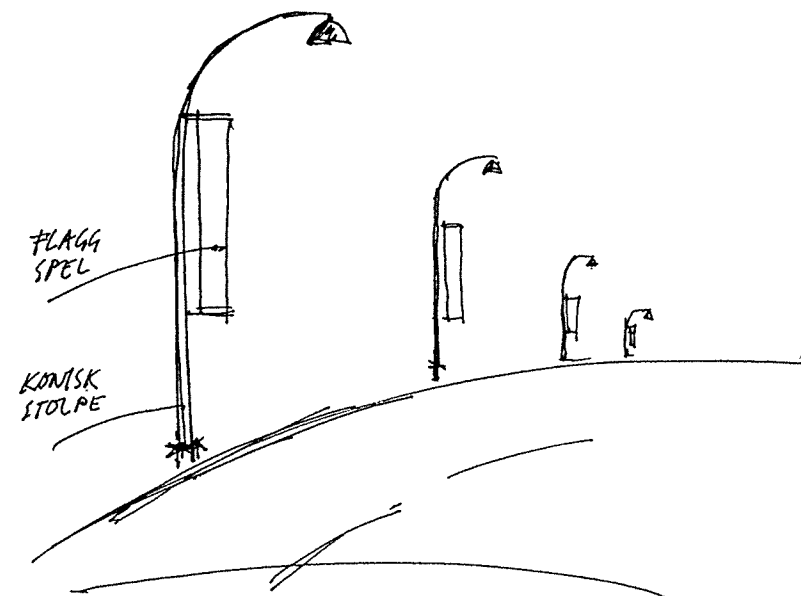
Armatur: Stora Victor 7 403 B (77 335 39)

Reflektor: Asymmetrisk, avskärmning 25°

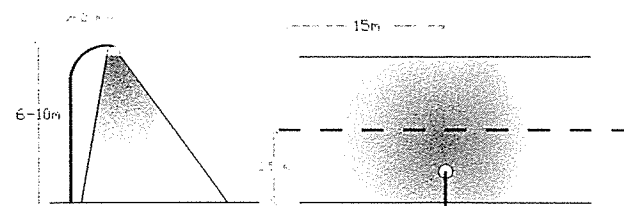
Ljuskälla: NaH(-T) 150 W (Högtrycksnatrium)

Stolphöjd: Lika bef. konik, slip base/ 6–10 m

Symbol:

BELYSNINGSPRINCIP

elevation

plan

Placering: Bro- och fasadbelysning

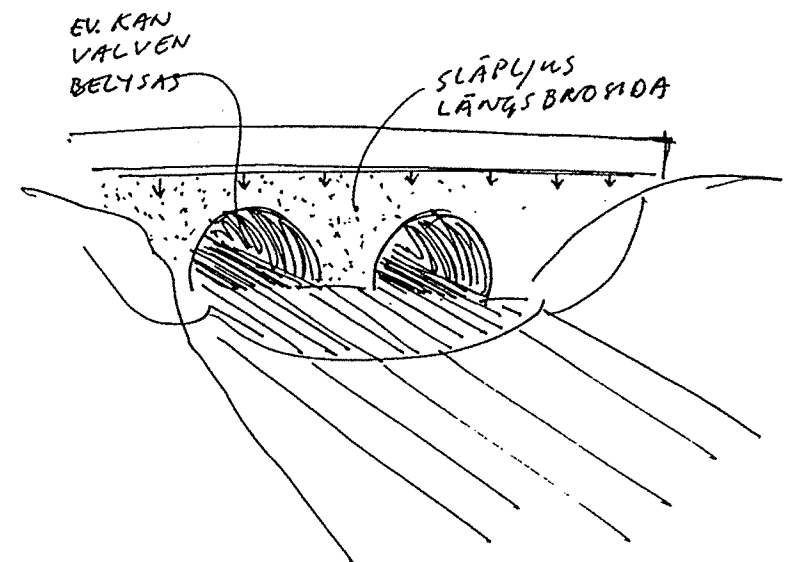
Armaturtyp: Strålkastare

Armatur:

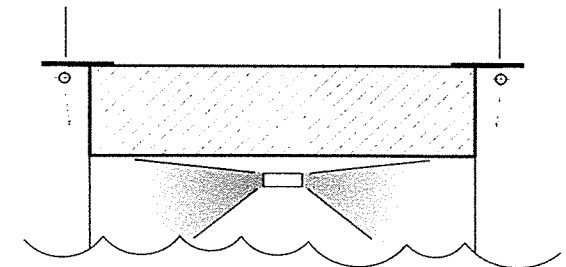
Ljuskälla: Metallhalogen eller White SON

Stolphöjd: anpassas

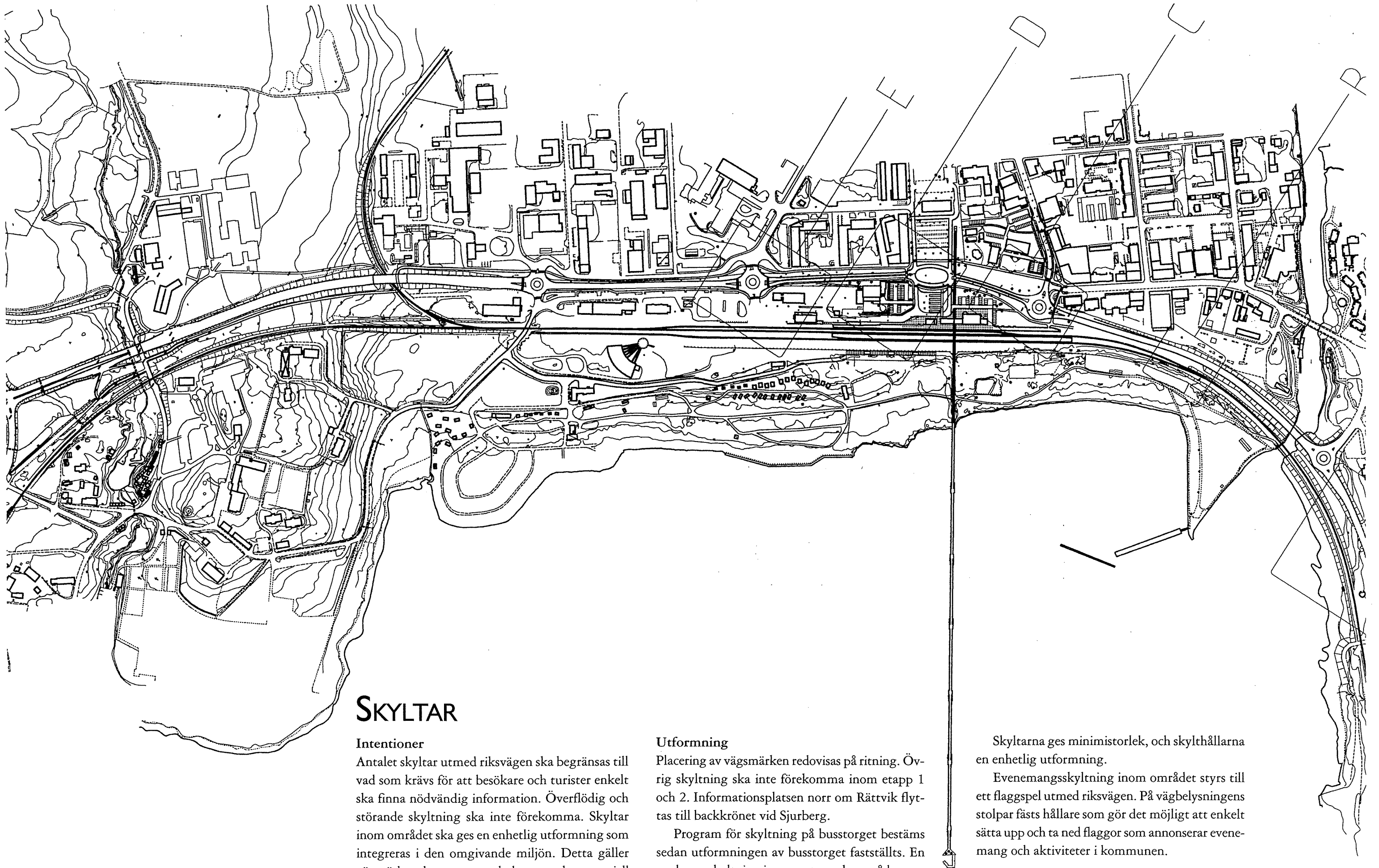
Symbol:

BELYSNINGSPRINCIP

Tvärsektion
av bro

SKYLTAR

Intentioner

Antalet skyltar utmed riksvägen ska begränsas till vad som krävs för att besökare och turister enkelt ska finna nödvändig information. Överflödiga och störande skyltning ska inte förekomma. Skyltar inom området ska ges en enhetlig utformning som integreras i den omgivande miljön. Detta gäller vägmärken, kommunens skyltar samt kommersiell skyltning.

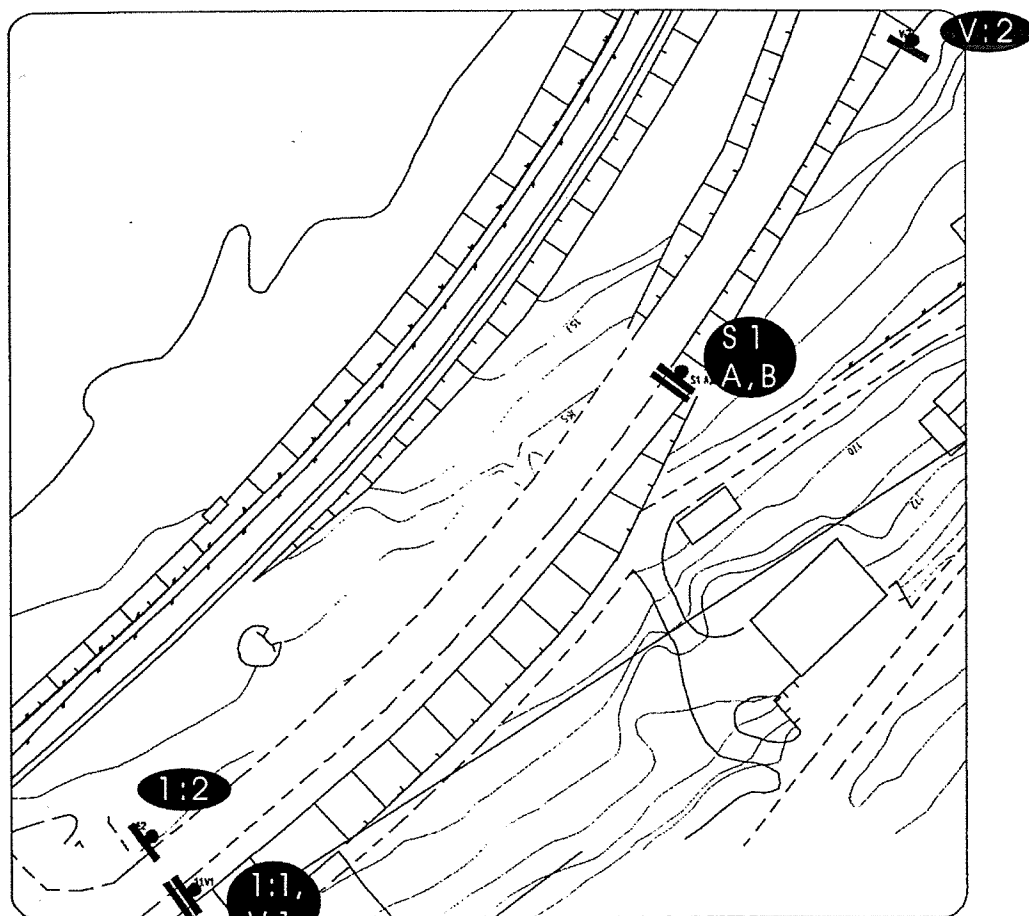
Utformning

Placering av vägmärken redovisas på ritning. Övrig skyltning ska inte förekomma inom etapp 1 och 2. Informationsplatsen norr om Rättvik flyttas till backkrönet vid Sjurberg.

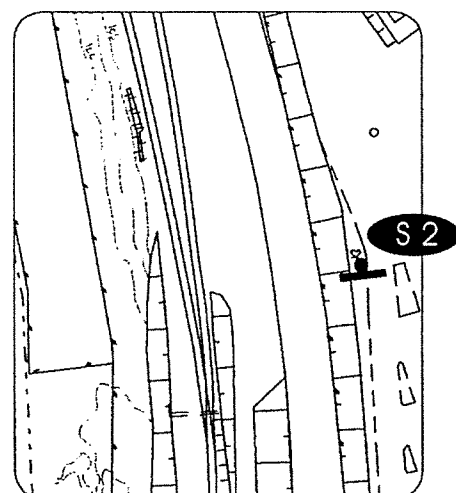
Program för skyltning på busstorget bestäms sedan utformningen av busstorget fastställts. En analys av skyltning inom resterande område upprättas i samband med att detaljplaner utarbetas.

Skyltarna ges minimistorlek, och skylthållarna en enhetlig utformning.

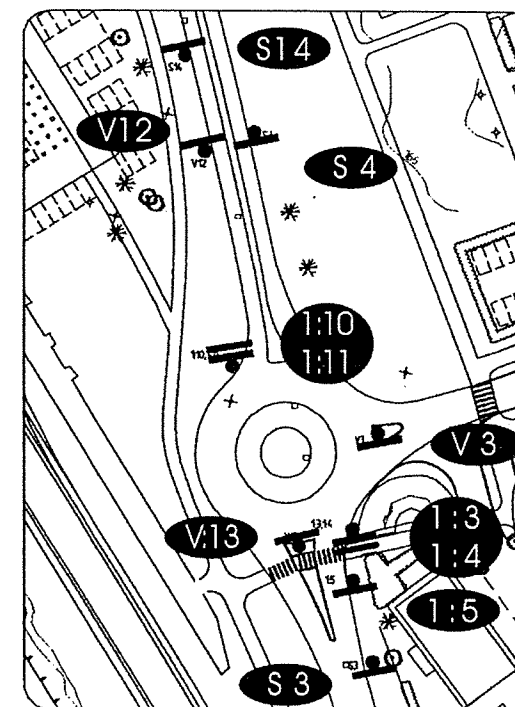
Evenemangsskyltning inom området styrs till ett flaggspel utmed riksvägen. På vägbelysningens stolpar fästs hållare som gör det möjligt att enkelt sätta upp och ta ned flaggor som annonserar evenemang och aktiviteter i kommunen.

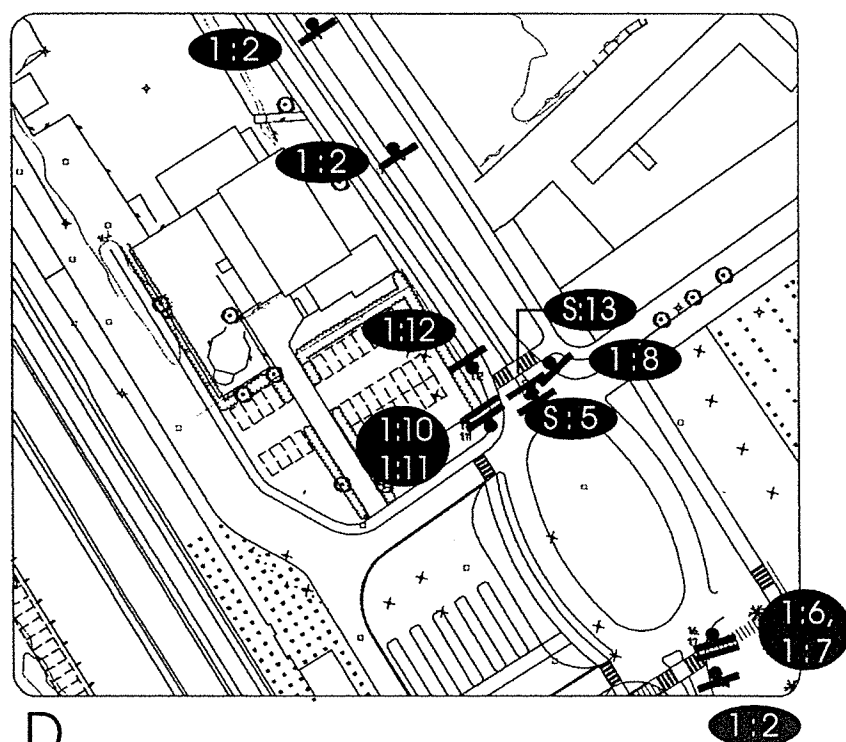
A

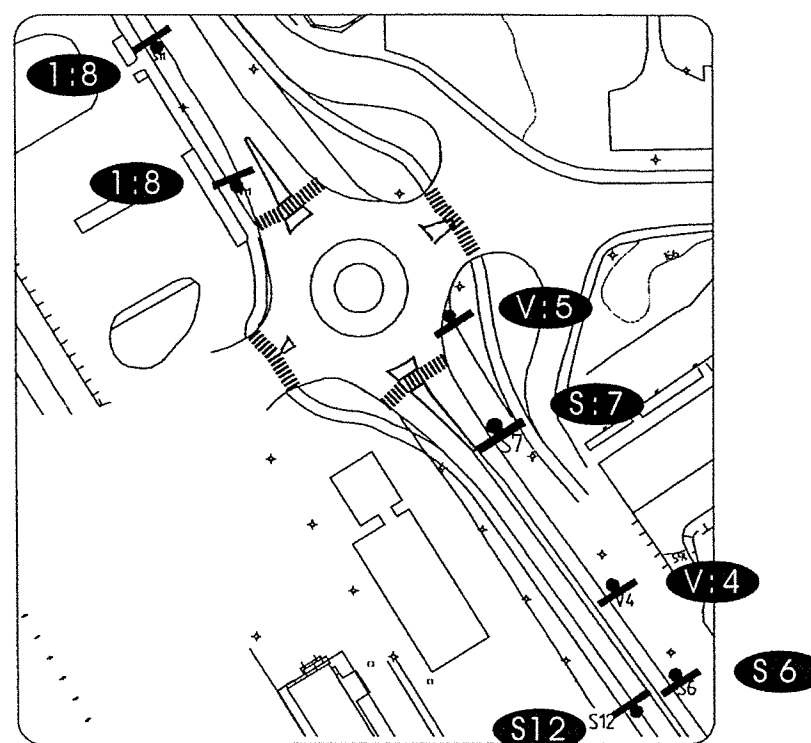
B

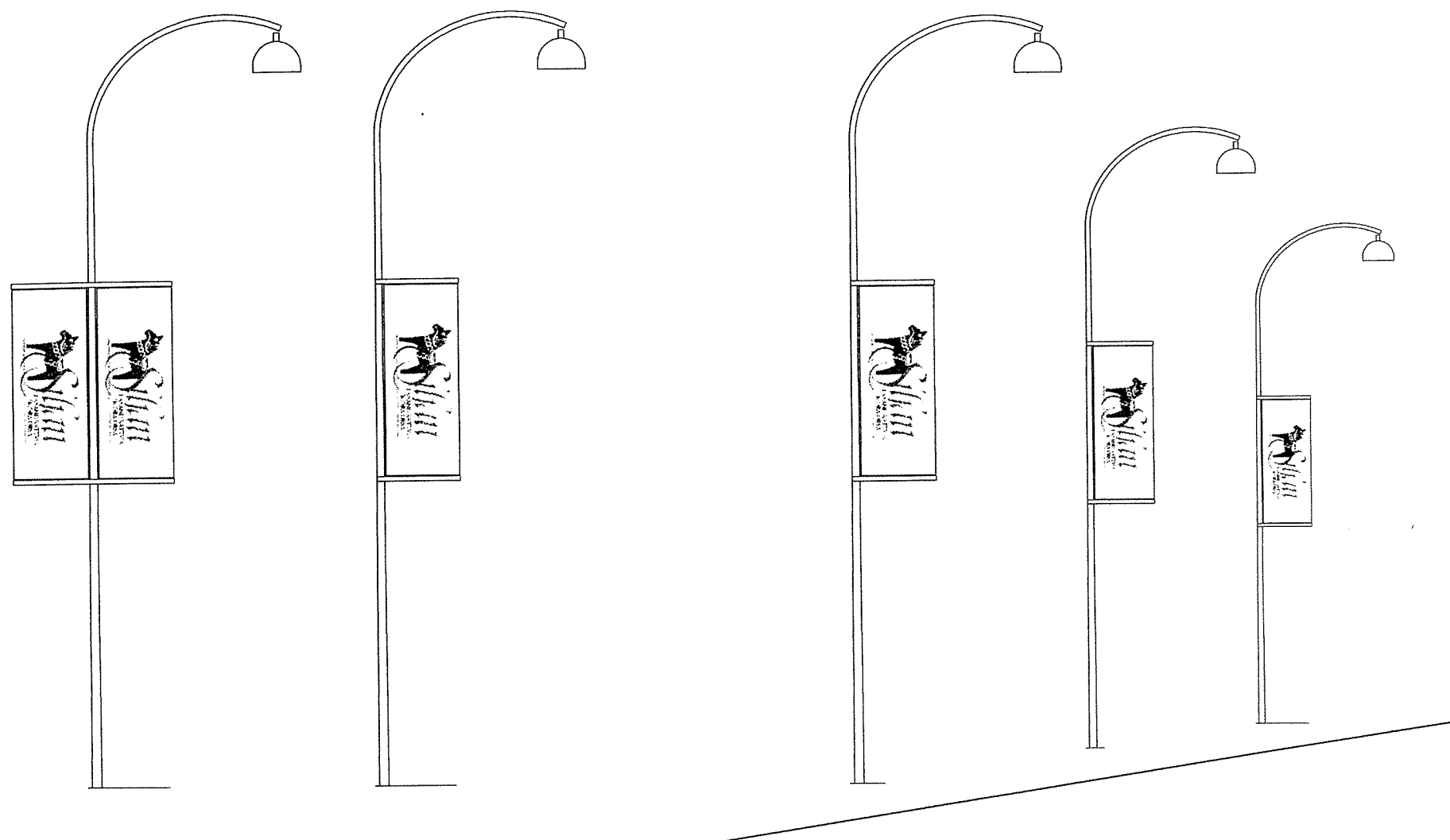
C

D

E

INFÄSTNING FLAGGSPEL

FÄRG OCH TILLBEHÖR

Intentioner

Färgsättning inom området ska följa kommunens program, som anger följande riktkulörer: 5040 Y90R, 3060 Y20R, 3050 Y20R och 6020 G50Y.

Utformning

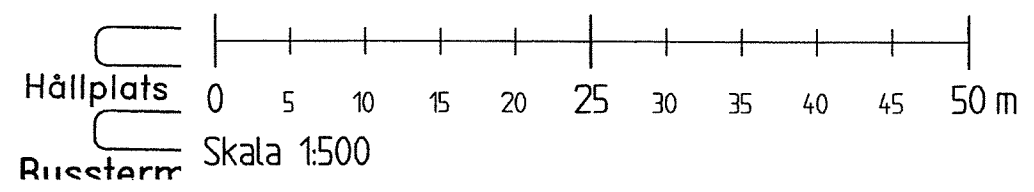
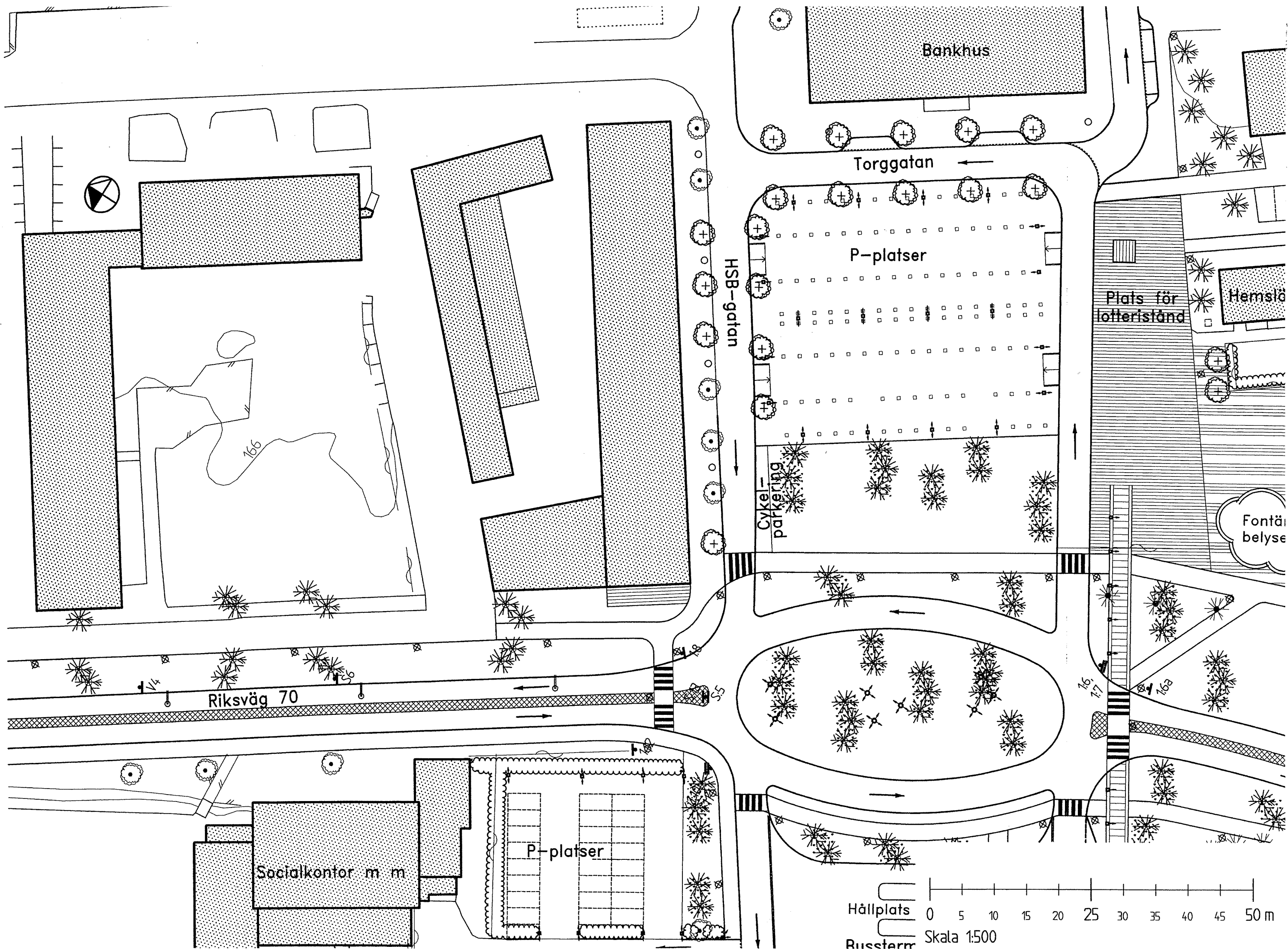
Belysningsstolpar målas i kulör 5040 Y90R.

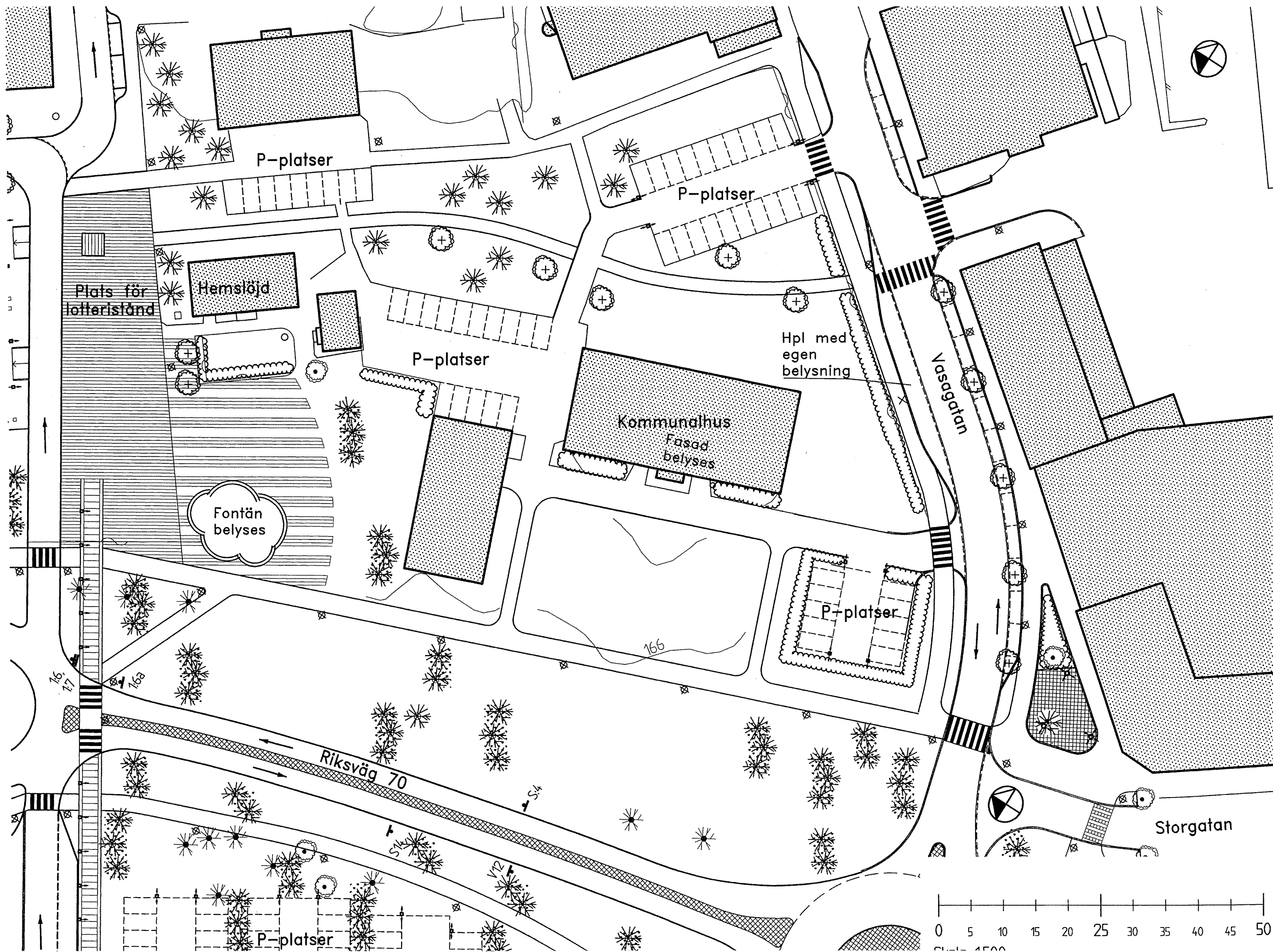
Skylthållare målas i kulör 6020 G50Y.

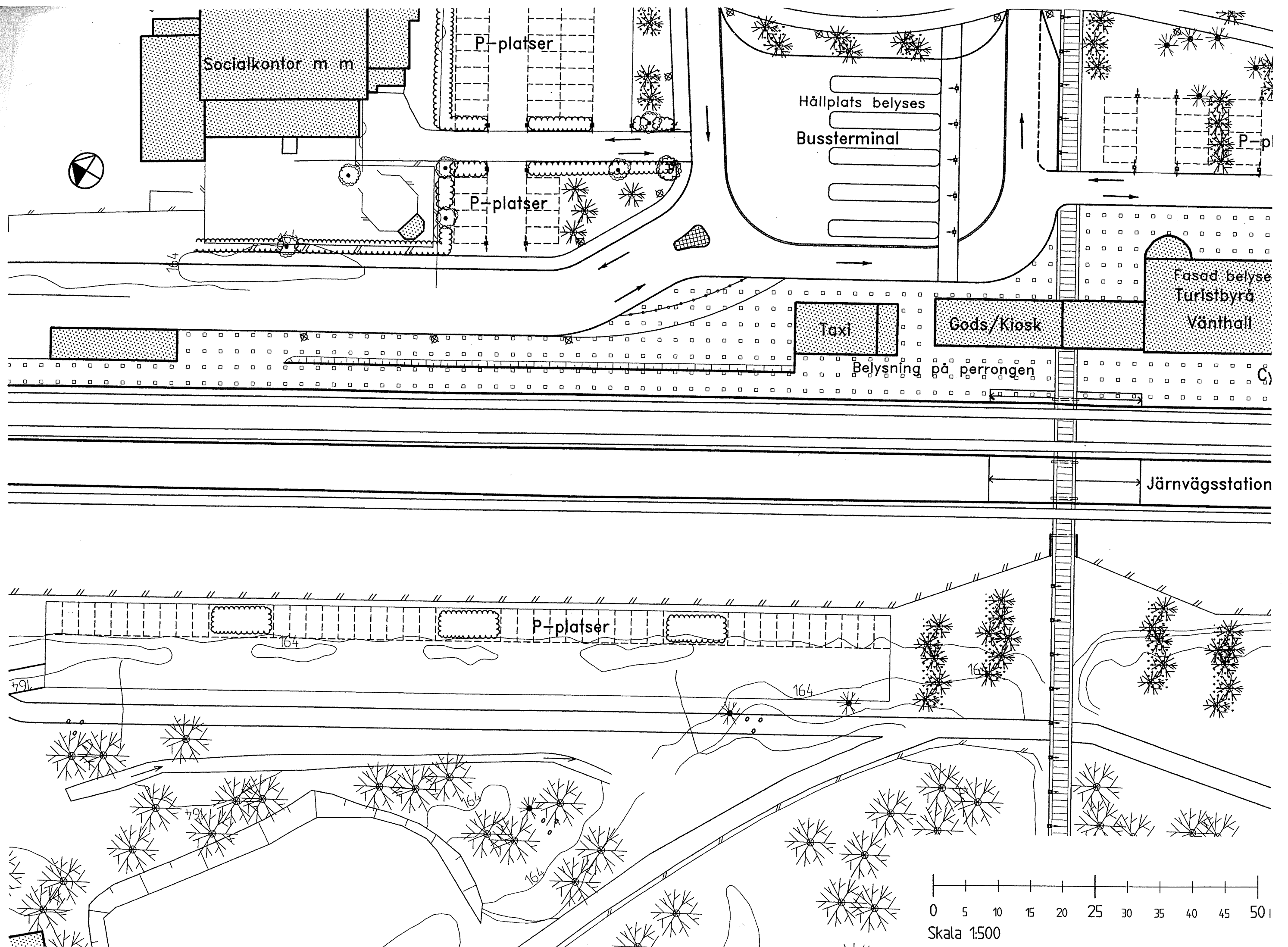
Cykelställ, papperskorgar, bänkar och liknande gatmöbler som placeras ut inom projektets område målas i kulör 6020 G50Y.

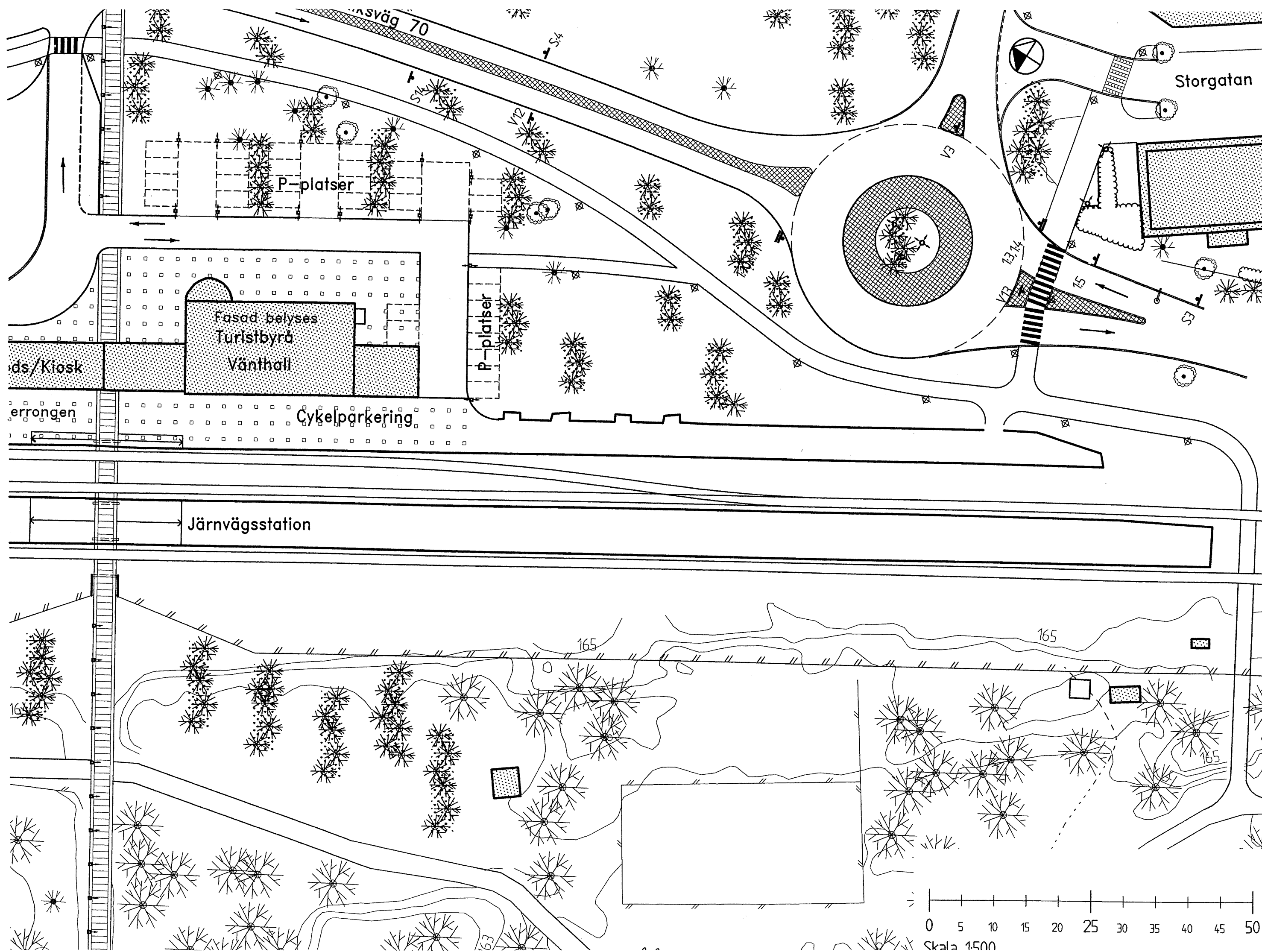
SKYLT NR		STORLEK
I:1		N
V:1		170-text 0,63 m2
I:2		N
SI	A	U (600x510)
	B	U (600x510)
V2		120-text 0,27 m2
V3		120-text 0,27 m2
I:3		U
I:4		U
I:5		N
I:6a		N
S4		110/80-text 1,25 m2

SKYLT NR	STORLEK	SKYLT NR	STORLEK	SKYLT NR	STORLEK	SKYLT NR	STORLEK
S5 	I 10/80-text 1,25 m2	S10 	Vändbar platta: släplift/badsymbol I 10/80-text 1,32 m2	S14 	I 10/80-text 0,65 m2	I:12 	N
V4 	I 20-text 0,64 m2	V10 	I 20-text 0,64 m2	V12 	I 20-text 0,42 m2	I:13 	N
V5 	I 20-text 0,64 m2	S11 	Vändbar platta: släplift/badsymbol I 10/80-text 1,32 m2	S15 	I 10/80-text 0,65 m2	V14 	I 70-text 2,34 m2
S6 	I 20-text 0,74 m2	V11 	I 20-text 0,74 m2	V13 	I 20-text 0,42 m2		
S7 	Vändbar platta: släplift/badsymbol I 10/80-text 1,32 m2	S12 	I 10/80-text 1,25 m2	S16 A 	U (600x510)		
S2 	I 10/80-text 0,65m2	S13 	I 10/80-text 1,25 m2	S16 B 	U (600x510)		
S3 	I 10/80-text 0,65 m2			I:6 	U		
V6 	I 70-text 1,26 m2			I:7 	U		
				I:8 	N		
				I:9 	N		
				I:10 	U		
				I:11 	U		

Detta program har upprättats av Vägverket.

Projektledare: Johnny Hedman

Gestaltungsprinciperna har gradvis växt fram i de arbetsseminarier som hållits i anslutning till projektet, där ett stort antal personer har deltagit och bidragit med uppslag och förslag som har kunnat utvecklas i programmet.

Projektlots: Bobo Hjort

Programmet har utarbetats av:

Jonas A Berglund	Stockholm konsult	Plan och markbehandling
Bengt Carlsund	Vägverket	Skyltning
Jan Ejhed	Ejhed arkitekter	Belysning
Bobo Hjort	Bobo Hjort arkitektkontor	Plan och samordning
Tomas Lagerström	SLU Landskapsplanering	Vegetation
Marica Ohlsson	Markitektoniska effekter	Perspektiv
Håkan Olsson	White design	Skyltning
Lars Thuresson	Tyréns Infrakonsult	Trafik
Marie-Louise Östling	Stockholm konsult	Markbehandling
